

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
January 17, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

TRIEDIENIS - WEDNESDAY, SAUSIS - JANUARY 17, 1996

Nr. 11

Seime kalbėjo Islandijos ir Lenkijos atstovai

Vilnius, sausio 12 d. (AGEP) — Iškilmingame Seimo posėdyje, skirtame penktosioms kruvinoms sovietų agresijos prieš Lietuvą 1991 sausio 13-ąją metinėms paminėti, dalyvavo prezidentas Algirdas Brazauskas, premjeras Adolfas Šleževičius, vyriausybės ir kitų valstybės institucijų nariai, Kovo 11-osios Nepriklausomybės akto signatarai, žuvusiųjų už nepriklausomybę artimieji, užsienio šalių parlamentariai ir diplomatai.

Prisiminęs pasaulio šalių paramą Lietuvai, „labiausiai brangių“ Seimo pirmininkas Česlovas Jursėnas pavadino Islandijos žingsnį, kuri praėjus vos porai savaičių po Sausio 13-osios pirmoji pasaulyje nutarė pripažinti nepriklausomybę atkūrusią Lietuvą. „Man ypač malonu, kad šiame posėdyje dalyvauja garbinga Islandijos (parlamento) Altingo delegacija, vadovaujama jo pirmininko Olafur Einarsson, o kartu su mumis yra buvęs šios šalies užsienio reikalų ministras Johann Baldvin Hannibalsson — politikas, tada labai daug padaręs, kad šis drąsus žingsnis būtų žengtas“, sakė Č. Jursėnas.

Tai, kad Islandija taip pat yra patyrusi užsienio šalių domėjimą, kad abi šalys yra nedidelės ir abi 1918 m. atkūrė savo nepriklausomybę, padėjo išlaikyti draugystę, ko Lietuvos žmonės siekia, kovodami už laisvę ir nepriklausomybę“, sakė Islandijos parlamento pirmininkas O. Einarsson. „Pasiūžau, kad Lietuvai pavyko išsaugoti savo nepriklausomybę, Islandijos parlamento vadovas pažymėjo, kad mažos šalys negali būti visiškai saugios ir joms reikalinga kitų pasaulio demokratinių valstybių parama.

Jis pasidžiaugė, kad Lietuva „nenuilstamai integruojasi“ į

Europos struktūras ir pabrėžė, kad narys Europos Taryboje rodo, kaip greitai Lietuvai pavyko sukurti demokratine politinė santvarka. Olafur Einarsson sakė, kad Lietuvos asocijuota narys Europos Sąjungoje, asocijuota partnerystė Vakarų Europos Sąjungoje, dalyvavimas „Partnerystės vardu taikos“ programoje, „nutiesė šaliai visiška tiesų kelią narys Europos Sąjungai, Vakarų Europos Sąjungai ir NATO“.

„Mano vizitas į Lietuvą patvirtina, kad mūsų šalis ir tautos jau sieja draugiški ir geri kaimyniniai ryšiai“, pasakė Lenkijos Seimo pirmininkas Jozef Zych, kalbėdamas iškilmingame Lietuvos Seimo posėdyje. Jis pabrėžė, kad nauji Lietuvos ir Lenkijos santykiai yra „ilgametis lenkų ir lietuvių lūkesčių išsipildymas“.

Savo kalboje J. Zych priminė, kad 1991 m. sausį tuometiniai Lietuvos užsienio reikalų ministrui Algirdui Saudargui buvo suteikta galimybė Varšuvoje suformuoti vyriausybę emigracijoje. „Lenkija anksčiau ir dabar yra suinteresuota nepriklausomos Lietuvos saugumu ir vystymusi“, pabrėžė Lenkijos parlamento vadovas.

Savo kalboje jis daug dėmesio skyrė Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimui bei siekiamam integravimui į Europą. J. Zych pabrėžė, kad strateginis Lenkijos tikslas yra pilnateisi narys Europos Sąjungoje, Vakarų Europos Sąjungoje ir NATO. „Manome, kad mūsų siekis tapti NATO nare, atitinka ir Lietuvos interesus“, sakė J. Zych. Jis pabrėžė, kad Lietuva yra dalis tos Europos, kuriai NATO yra esminis stabilumo veiksnys.

Vėliau Seimo posėdyje kalbėjo tuometinis parlamento, dabar — opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis.

Landsbergis: Vyriausybė prezidentą varo į kampa

Vilnius, sausio 15 d. (AGEP) — Konfliktas tarp premjero Adolfo Šleževičiaus ir jį smarkiai kritikavusio ambasadoriaus Londone Raimundo Rajecko vertia prezidentą apsispsėsti, kurį iš jų aukoti, mano opo-

Opozicinės frakcijos susitiko su prezidentu

Vilnius, sausio 15 d. (Elta) — „Prezidentas sprendžia didžiulį galvosūki, ir tai ne taip paprasta“, pirmadienį po susitikimo su Algirdu Brazausku pasakė Lietuvių Tautininkų Sąjungos pirmininkas Rimantas Smetona. „Mūsų noras buvo sustiprinti jo ryšį“, pridūrė jis, pripažindamas, kad kol kas opozicija nesulaukė pritarimo iš prezidento dėl pasiūlytų politinės krizės sprendimo būdų.

Pirmadienį Centro Sąjungos bei demokratų, tautininkų ir „Laisvės“ frakcijų atstovai susitiko su prezidentu Brazausku ir pristatė savo siūlymus bankų bei valdžios krizei įveikti. Pasak Smetonos, buvo siūloma atleisti Adolfą Šleževičių iš ministro pirmininko pareigų, skirti naują vyriausybės vadovą bei formuoti naują ministrų kabinetą, rengti pirmalaikius Seimo rinkimus.

cinės konservatorių partijos vadovas Vytautas Landsbergis. „Kažin ar teisingai apskaičiuota tokia ministro pirmininko taktika vartyti prezidentą į kampa ir toliau jį žeminti“, sako V. Landsbergis, komentuodamas vyriausybės pateiktą pasiūlymą Algirdui Brazauskui atsaukti R. Rajecką iš Londono.

Pasak pirmadienį paskelbto V. Landsbergio pareiškimo, prezidentas dabar vertinamas apsispsėsti — „arba paklusti ministro pirmininko reikalavimams ir atsaukti ambasadorių, arba patvirtinti, jog prezidento ir jam ištikimai padėjusio ambasadoriaus pozicijos iš esmės sutampa, ir taisyk pakeisti ministrą pirmininką“.

R. Rajeckas 1993 metais vadovavo tuometinio LDDP — vadovo Algirdo Brazausko prezidento rinkimų kampanijai, bet grįžęs į Lietuvą žada aktyviai įsijungti į rinkimų kovą ne LDDP pusėje.

Ambasadoriaus nusivylimą valdantįja partija sukėlė jai vadovaujantį premjero sprendimas atsiimti indėlį iš krizės apimto Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko, kuriame liko įsaldyti tūkstančių piliečių pinigai. Diplomatas dėl to pareiškė, kad vyriausybės vadovas „neturi nei padorumo, nei garbės, nei sąži-

Rusų šarvuotis pirmadienį užima poziciją pradėti kaitus laikinų čekėnų puolimą. Rusai pradėjo pulti Pervomajską kaimą Dagestano pasienyje su Čečėnija, kuriame sulaikyti čekėnai vežė 100 įkaitų. Pirmadienį pradėtas rusų puolimas iki antradienio pietų neprivertė čekėnų pasiduoti. Nors rusai turėjo užimti kelis pastatus kaime, kitus užėmė tiktai čekėnai. Žinių korespondentai praneša, kad pastatas, kuriame čekėnai turėjo įkaltus, degė. Antradienio rytą Grozne iš elektrinių gaminių fabrikų įkaitais buvo paimti apie 30 darbininkų. Manoma, kad tai Šamil Basajev grupės darbas, tam, kad atitrauktų dėmesį nuo Pervomajskos kaimo. Basajev grupė praėjusią vasarą užėmė ligoninę Budjonovake.

K. Bobelis ragina nepasitikėti tarptautinėmis organizacijomis

Vilnius, sausio 15 d. (AGEP) — Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Kazys Bobelis mano, kad dėl šali ištikusios bankų krizės visa Lietuvos Banko valdyba turi būti pakeista. Krizės pagrindinis kaltininkas yra Lietuvos Banko nekompetentingumas, sakė K. Bobelis pirmadienį spaudos konferencijoje. Jis pabrėžė negalį suprasti, kodėl vy-

Landsbergis nepritaria nepaklusnumo akcijoms

Vilnius, sausio 15 d. (AGEP) — Pagrindinės opozicijos partijos — konservatoriai ir krikščionys demokratai — slopina kraštutinius ir radikalius siūlymus rengti visuotines nepaklusnumo akcijas, reiškiant nepasitenkinimą LDDP valdymu.

Paprastai tai yra atskirų žmonių, mėginančių iškilti per tokią politiką, pareiškimai, sakė Seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis. Jis pirmadienį spaudos konferencijoje komentavo raginimus rengti pilietinio nepaklusnumo akcijas. Landsbergio nuomone, kraštutiniai pareiškimai „galėtų sudaryti pretekstą valdantįjai partijai įvesti ekstremalų valdymą“.

Anot opozicijos vado, svarbiausia — paveikti Seimo daugumą ir sutarti, kad „valstybės labui“ reikia paankstinti Seimo rinkimus. Tam, pasak Landsbergio, reikia suformuoti ir visuomenės nuomonę.

Pagal Konstituciją Seimo rinkimai turėtų įvykti spalio mėnesį. Konservatoriai yra paskelbę sieksią juos paankstinti ir surengti gegužės ar birželio mėnesį.

„nė“, ir kad jam gėda atstovauti Lietuvai.

V. Landsbergio nuomone, ambasadorius buvo neteisingas, taip kalbėdamas apie savo šalį. „Kalba eina apie vyriausybę ir jos vadovą, o vargbei šaliai, nusmukdytai ir depresijai, reikia ne pasmerkimo, o kitokio vaisto“, pastebi konservatorių vadovas.

riausybės vadovas ir prezidentas nedrįsta atleisti Lietuvos Banko valdybos pirmininko Kazio Ratkevičiaus.

Kazys Bobelis taip pat kaltino Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko vadovus milžiniškas — 80% per mėnesį — neseniai siekusias palūkanas savo tarnautojams.

Užsienio reikalų komiteto vadovas, kaip į Lietuvą grįžęs užsienio lietuvis, ragino suprasti, kad užsienio firmos ar institucijos neteikia paskolų šiaip sau, o tik siekdamas pelno. Jis pabrėžė, kad didelė dalis gaunamų paskolų tenka „vadinamųjų ekspertų apmokėjimui“.

JAV Gynyba didina paramą Lietuvos kariuomenei

Vilnius, sausio 15 d. (AGEP) — Iš tarptautinės konferencijos JAV sugrįžęs Lietuvos Krašto apsaugos ministerijos (KAM) sekretorius Valdas Sarapinas teigia, kad Pentagonas numatęs siūlyti dar labiau padidinti pagalbą Lietuvos kariuomenei. Drauge su Užsienio reikalų ministerijos sekretoriumi Albinu Januška Vašingtone viešėjęs V. Sarapinas spaudos konferencijoje pirmadienį informavo apie susitikimus su JAV Gynybos departamento pareigūnais.

Galutinai susitarta, kad šiemet bus surengtos dvi bendros Lietuvos ir JAV karinės pratybos pagal „Partnerystės vardu taikos“ programą. Abejos pratybos vyks Lietuvoje, jose taip pat dalyvaus Danijos ir Lenkijos kariai.

Pentagone V. Sarapinas buvo informuotas, kad Amerikos Kongresas žymiai padidino Lietuvos karių švietimui skirtą paramą. Pernai lietuvių karininkams mokslams už Atlanto buvo skirta 200,000 dolerių, šiemet — 350,000.

KAM sekretorius, lankydamasis JAV, taip pat detalai aptarė, kaip įgyvendinti „Informacijos apsaugos sutartį“, kurią pernai lapkričio mėnesį Vilniuje pasirašė JAV gynybos sekretorius William Perry ir Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius.

„Jie čia atvažiuoja, dirba ir gyvena, gaudami dideles algas“, sakė Seimo narys ir pabrėžė, kad algos jiems mokamos iš suteiktų paskolų, kurias Lietuva vėliau turi grąžinti.

Bobelis labai skeptiškai įvertino Tarptautinio Valiutos Fondo veiklą. „Tarptautinis Valiutos Fondas dvejus metus nematė, kad Latvijos bankai griūva“, o dabar jis griūna Lietuvos bankus, sakė Seimo narys.

Jis suabejojo ekspertų galimybėmis tikrinti komercinius bankus, jeigu jie nemoka lietuvių kalbos ir yra priversti pasitikėti tais dokumentais, kurie jiems yra pateikiami. Tuo tarpu užsienio lietuvių bankininkai „buvo iš Lietuvos išmesti, ir jiems neleido bankų kontroliuoti“, pažymėjo K. Bobelis.

V. Sarapinas su kolegomis Pentagono susitikinėjo kaip tik tuo metu, kai Lietuvoje apie savo atsistatydinimą pareiškė ministras Linkevičius. Pasak jo, oficialiuose pokalbiuose jokios reakcijos dėl Lietuvos politinių audrų girdėti neteko, tačiau „prie kavos puodelio daugelis klausinėjo detalių ir stebėjosi“.

Toje pat spaudos konferencijoje kalbėjęs lietuvių kilmės JAV atsargos pulkininkas Donatas Skučas sakė turįs pažįstamą Pentagoną ir žinąs, kad po vizito Lietuvoje William Perry labai palankiai atsiliepė apie Lietuvos krašto apsaugos reformas ir šalies gynybos politiką.

„Linas Linkevičius jau gerai pažįstamas Vakaruose, ir naujam ministrui, kad ir koks jis būtų, reikėtų nemažai laiko, kol jis pasiektų to paties“, sakė 30 metų JAV armijoje tarnavęs, vėliau NATO laivyno inžinieriumi dirbęs D. Skučas. Jis atvyko į Lietuvą pagal kontraktą su Lietuvos Krašto apsaugos ministerija, kaip pats sakė, „padėti ministerijos politikams formuojant santykius su JAV armija, kurią aš neblogai pažįstu iš vidaus“.

Taip pat buvo pristatytas to paties Lietuvos atvykęs JAV armijoje beveik 40 metų atitarnavęs atsargos pulkininkas Eugenijus Vigelis.

Vilniuje tarėsi Lietuvos ir Lenkijos Seimų vadovai

Vilnius, sausio 12 d. (AGEP) — Lietuvos ir Lenkijos Seimų pirmininkai Česlovas Jursėnas ir Jozef Zych penktadienį aptarė abiejų šalių vidaus politinę padėtį, kuri tiek Lietuvoje, tiek Lenkijoje dabar yra gana sudėtinga.

Lenkijos Seimo pirmininkas su oficialiu dviejų dienų vizitu į Lietuvą atvyko antradienį. Jį atskraidinęs lėktuvas dėl blogo oro sąlygų vėlavo beveik pusantros valandos, todėl J. Zych susitikimas su Č. Jursėnu prasidėjo vėliau ir truko trumpiau.

Lenkijos Seimo vadovas pažymėjo, kad abiejų šalių parlamentai gana veiksmingai bendradarbiauja, koordinuodami valstybių pastangas įgyvendinti Europos sutartis.

Lietuvos Seimo vadovas Česlovas Jursėnas pasidžiaugė, kad Lenkijos Seimas dalijasi patir-

timis su Lietuva, kurią sukaupė,

anksčiau pradėjęs integravimąsi į Europos Sąjungą.

Susitikime pabrėžta abiejų šalių parlamentuose veikiančių Lietuvos-Lenkijos draugystės grupių reikšmė, korespondentui pasakė Seimo pirmininko patarėjas užsienio politikai Arūnas Godunavičius. Buvo pažymėta, kad jau keleri metai aktyviai bendradarbiaujančios grupės daug prisideda, siekiant įgyvendinti Lietuvos ir Lenkijos tarpvalstybinę sutartį.

Jozef Zych susitiko ir su Seimo užsienio reikalų komiteto nariais, o po pietų pasakė kalbą iškilmingame Seimo posėdyje. Šeštadienį Lenkijos Seimo pirmininką priėmė prezidentas Algirdas Brazauskas. Penktadienio vakarą ir šeštadienį J. Zych su žmona dalyvavo renginiuose 1991-ųjų sausio 13-osios sovietų agresijos metinėms paminėti.

Bankininkystės ekspertai pradėjo darbą

Vilnius, sausio 12 d. (AGEP) — Lietuvoje darbą pradėjo Pasaulio Banko ir Tarptautinio Valiutos Fondo ekspertai. Jie dirbs iki sausio 26 dienos.

Pasaulio Banko misijai vadovauja banko ekonomistas Lietuvai Marcelo Giugale. Pirmieji keturi atvykusieji yra bankininkystės ekspertai, vėliau prie jų prisijungs energetikos, žemės ūkio ir socialinės apsaugos ekspertai. Iš viso misijoje dirbs 12 žmonių.

Pasaulio Banko misija padės Lietuvos vyriausybei ir centriniam bankui paruošti Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko ir Litimpeks banko pert-

varkymo planą bei visų keturių probleminių komercinių bankų gelbėjimo programą (be minėtų, tai dar Aurabankas ir Vakarų Bankas).

Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius spaudos konferencijoje ketvirtadienį pabrėžė, jog visi sprendimai dėl bankų bus priimami tik suderinus juos su Pasaulio Banku ir Tarptautiniu Valiutos Fondu.

Be to, misijos tikslas yra surinkti medžiaga ruošiamam šalies ekonomikos memorandumui, kuris apims keturis ūkio sektorius — bankininkystę, energetiką, žemės ūkį ir socialinę apsaugą.

Žlugę bankai gali būti suvalstybinti

Vilnius, sausio 11 d. (Elta) — Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius ketvirtadienio spaudos konferencijoje pareiškė: „Lietuvoje bankų sistemos krizės nėra. Yra tik atskirų bankų problemos, kurios neturės pastebimos įtakos šalies makroekonominiams rodikliams“. Jis pabrėžė, kad Seimui pateikiami vis nauji įstatymų bei kodeksų pakeitimai ir papildymai, kurie

Atsistatydino Jelcino administracijos vadovus

Maskva, sausio 13 d. (AP) — Rusijos prezidento Boris Jelcino administracijos vadovus šeštadienį pranešė, kad atsistatydina Sergej Filatov, kuris vadovavo B. Jelcino administracijai nuo 1993 m., sakė kad perėmė kita tarnyba Kremliuje, bet jos neįvardino. Apie jo atsistatydinimą jau kelis mėnesius buvo žinoma.

Praėjusią savaitę B. Jelcin paskyrė naują užsienio reikalų ministrą ir atleido transportacijos ir žemės ūkio ministrus.

Kaip praneša žinių agentūros, jis taip pat atleido kelis prezidento atstovus Rusijos sritims. Itar-Tass žinių agentūra šeštadienį pranešė, kad prez. Jelcin buvo nepatenkintas kai kurių jo veikla Rusijos parlamento rinkimuose gruodžio mėnesį. Po jo parlamente daugumą laimėjo komunistai ir nacionalistai.

turetu padėti išvengti neigiamų bankų veiklos padarinių ateityje.

Pavyzdžiui, siūloma sugriežtinti Lietuvos Banko ir komercinių bankų atsakomybę dėl informacijos pateikimo apie „blogas“ paskolas ir „blogus“ skolininkus, riboti darbuotojų atlyginimus tuose bankuose, kurių veikla užsaldyta arba kuriems yra paskirtas laikinasis administravimas.

Lietuvoje jau dirba užsienio auditoriai, pirmosios jų išvados turėtų būti gautos kita savaitė, o iki sausio 20 d. dienos — ir išsami informacija, kuria remiantis bus priimami sprendimai, kaip atstatyti ar pertvarkyti bankrutuojančius bankus.

Premjeras neatmetė galimybės, kad Litimpeks banką ir Lietuvos Akcinio Inovacinio Banką, gali ištikti Aurobanko likimas, t.y. jie bus suvalstybinti — vyriausybė ir Lietuvos Bankas neatlygintinai perims šių bankų akcininkų akcijas.

KALENDORIUS

Sausio 17 d.: Šv. Antanas, abatas (251-356 m.); Leonilė, Vėjuna, Kalnūs, Ežerė. 1835 m. gimė poetas vysk. Antanas Baranauškas.

Sausio 18 d.: Priska, Liberta, Darius, Gedgaudas, Kaributas. 1918 m. mirė knygnešys Jurgis Bielinis. Prasideda maldos oktava už krikščionių vienybę.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

Ilgiausių metų!

Fil. Joną Dainauską, Korp! Vytis Garbės narį, Akademinio Skautų sąjungos Garbės gynėją ir Vadijos narį sveikiname sausio 21 d. sulaukiantį 92-jo gimtadienio.

Didžiojo metų turėdami Jį savo tarpe – skautą nuo 1919 metų; vieną iš Vytauto Didžiojo universiteto Studentų Skautų draugovės įsteigimo (1924 m. spalio 16 d.) iniciatorių; Korp! Vytis ženklio kūrėją, 1938 metais įsteigusios Akademikų Filisterių draugovės organizatorių.

Gerbiame fil. Joną Dainauską kaip darbščiausią akademiką, istoriką, rašytoją, žurnalistą, ilgametį dėstytoją Pedagoginiame lietuistikos institute.

Svečdami šio kruopštaus skautybės idėjų skleidėjo 92-ji gimtadienį, sveikiname ir dėkojame Jam už atliktus darbus, linkime sveikatos ir sėkmės ateities darbuose.

Ad Meliorem!

Akademinio Skautų sąjungos vadija

ŠEIMYNIŠKA NUOTAUKA KALĖDINĖJE SUEIGOJE

„Nerijos“ jūrų skautų tunto sesės ir „Lituanicos“ tunto jūrų broliai, nepaisydami tą vakarą siautusias šaltos pūgos ir sliūžių kelių, iš visų Čikagos apylinkių skubėjo į Lietuvių centrą Lemonte. Ten, sesių Taidos, Virginijos, Linos, Alisos, Lauros, Audros, Kristinos ir Karinos gražiai papuoštoje salėje žibėjo švieselėmis ir ūdryčių sukurtais puošmenimis padabinta eglutė, o ant stalo, tarp jūrų jaunių išdėstytų žvakių ir puošmenų – lėkštės su tradiciniais Kūčių valgiais laukė susirenkančios skautiškos šeimos narių. O jų, šventiška pasipuošusių ir kalėdiškai nusiteikusių, susirinko gausus būrys.

Susirinkus skautams ir svečiams, programa pradėta tradiciniu žvakių uždegimu, kurį atliko sesės jūrų skautės, paaiškindamos, kad uždegamos trys žvakės: pirmoji – prisiminimui mirusių jūrų skautų, antrąją – prisiminimui jūrų brolių ir sesių Lietuvoje, trečiąją – prisiminimui visos pasaulyje pasisklidusios plačiosios skautiškos-lietuviškos šeimos. Eilėraštį apie Kalėdas perskaitė gintarė Jūratė Jankauskaitė. Paskui giedojome kalėdines giesmes, kur ypač pasireiškė jūrų skautės, ai ir jūrų budžiai. Lemonte veikiančios ūdrytės perskaitė Rūtos Musonytės-Bražiūnienės sukurta eilėraštį apie Kalėdų senelio nyktukus, o Narsūs „Nemuno“ laivo bebrai atliko savo sukurta pasirodymą apie Kalėdų senelį, kuris net ir pats pasirodė ir ranka mojuodamas visus pasveikino (tai buvo 4 pėdų ūgio raudonai apsirengęs Michael Bill). Paskui buvo pa-

dekota visiems atsilankiusiems, ypač vadovams, ėms kurių pastangomis ir dėka skautiškos sueigos ir renginiai vyksta. Labai smagu buvo savo tarpe turėti tėvelius, kurių išpareigojimas ir parama užtikrina tolimą skautiškos veiklos ateitį.

Labai tinkamą jūrų skautams ir skautėms žodį tarė vs. fil. kun. Antanas Saulaitis, SJ, savo žodį baigdamas maldele. Paskui visi dalinomės kalėdaisiais ir, reikšdami vieni kitiems šventiškus linkėjimus, sėdomės prie Kūčių stalo. Malonu buvo

Čikagos jūrų skautijos kalėdinėje sueigoje „Nerijos“ tunto sesės atlieka žvakių uždegimo tradiciją. Iš k. – Laura Jokubauskaitė, Lina Lendraitė ir Kristina Jonušaitė.

pasivašinti tradiciniais patiekalais, papabendrauti, turėjome progos ir su tuo bebrų Kalėdų seneliu nusifotografuoti.

Jauki kalėdinė nuotaika gaudė visus. Matėsi, kad jūrų skautiška šeima gražiai gyvuoja ir tą gruodžio 8 d. vakarą pajutome tos šeimos šilumą, draugystę ir šeimyniškumą. Dėko-

jame tėveliams, broliams ir sesėms, sunešusiems dovanėles nusiuntimui jūrų skautams ir skautėms Lietuvoje. Jūrų skautų, čių vardu linkime visiems – dideliems ir mažiems laimingai 1996-ųjų metų ir sekmes tolimesnėje veikloje.

Gero vėjo!

jps Aleksandra Gražytė

Aukus siūsti: Danutė Kazakaitienė, 22 Willow Street, Sharon, MA 02067. Čekius rašyti: Lithuanian Scouts Association, Inc., LSF Relief Fund. Su geriausiais skautiškais linkėjimais,

Australija

PAUKŠTYČIŲ IŠKYLA I BOTANIKOS SODĄ

Išaušo saulėtas rugpjūčio 20-sios sekmadienis. Šiandien bus ypatingai graži diena. Po sekmadienio Mišų Melbourne „Džiugo“ tunto paukštytės su savo vadovėmis, s. Birute Prašmutaite, kuri pavadavo ps. Onutę Prašmutienę ir vyr. sk. Liną Didytę, išsiruose sueigon-iškylon į Botanikos sodą. Prie jų prisijungė gintarėlis Martynukas Didysis su mama. Diena nuostabi! Šilta ir visiems smagu.

Šiandien baigiasi didelė šventė, kuri tęsiasi visą savaitę. Tai – 50 metų nuo II-ojo pasaulinio karo pabaigos minėjimas. Karo paminklo papėdėje neįprastas vaizdas: tai nesuskaitijama daugybė eilių baltų kryželių. Paukštytės susidomėjusios skaitė užrašus ant jų. Kaip užduotį turėjo užrašyti į savo skautišką sąsiuvinį 3 priežastis, dėl kurių tie kryželiai buvo pastatyti. Ant vieno – žuvusių karių vardai, ant kitų – reiškiamie padėk tiems, kurie žuvo, kad šiandien mes būtume laisvi, ant trečių – prašome prisiminti

visus žuvusius kare, ant ketvirtų kryželio – padėka nežinomam žuvusiam kariui ir taip toliau ir t.t. Ant to kryžių kalno ir mes visi pastatėme po kryželį, skautiškai surišę jį iš rastų lazdelių ir užrašėme kiekvienas savo malda, padėką ar prašymą.

Po to aplankėme karo paminklą. Ir matėme, kaip iškilmingai su 2 karių sargyba buvo atneštas ir padėtas gelį vainikas žuvusiems. O lauke, paminklo papėdėje buvo taip pat iškilmės – grojo dūdų orkestras, žygiavo buvę kariai, nešė vainikus atminčiai žuvusių draugų.

Papietavę, aplankėme „Pavargusio Dunlop“ paminklą. Laikas labai greitai praėjo ir nusprendėme Botanikos sodą aplankyti kitą kartą. Manau, kad paukštytės ne tik gražiai praleido sekmadienio popietę, bet daug pamatė ir daug išmoko (taip pat surado skirtumą tarp Australijos ir N. Zelandijos vėliavų).

DD

„Tėviškos aidai“, 1996.10.3

IŠTIESKIME PAGALBIĄ RANKĄ

Lietuviškos Skautybės fondo Šalpos skyrius kviečia visus brolius ir seses nepamiršti mūsų vargstančių vyresnio amžiaus brolių ir sesių Lietuvoje ir kituose kraštuose. Pagalbos reikalingiems ištieskime pagalbą ranką.

LSF Šalpos skyrius yra įsteigtas pagalbėti varge esantiems LSS nariams, ėms. Pernai šis Šalpos skyrius trims vyresnio amžiaus skautininkams, ėms suteikė pinigine paramą.

Ir šiais metais nepamirškite Gerojo darbelio, skirdami dovanėles šiam reikalui.

Aukus siūsti: Danutė Kazakaitienė, 22 Willow Street, Sharon, MA 02067. Čekius rašyti: Lithuanian Scouts Association, Inc., LSF Relief Fund.

Su geriausiais skautiškais linkėjimais,

ps. Danutė Kazakaitienė
Skyriaus vedėja

DVIRAČIAIS I RAKO STOVYKLĄ

Šią vasarą sukaks 20 metų, kai būrys narsių skautų vyčių kandidatų ir jų palydovai atliko kelionę dviračiais ir Rako stovyklavietę. Tą suaktį pažymėti, tokia pat kelionė ruošiamą ir šią vasarą. Visi susidomėję (ne vien tik buvę anos kelionės dalyviai) prašomi kreiptis į Vytenį Lietuvninką, tel. 312-284-0100, arba 4536 63 St., Chicago, IL 60629.

DĖMESIO!

LSB Vadovų lavinimo skyriaus, o taip pat „Ažuolo“ vadovų lavinimo mokyklos vadovas vs. fil. Kazys Matonis ir LSS „Gintaro“ vadovų mokyklos vadovė vs. fil. Gilda Matonienė jau pusmetis gyvena Arizonoje. Nors keletą kartų buvo skelbtas jų naujasis adresas, jiems siunčiami laiška vis dar klaidžioja. Čia skelbiame jų naująjį adresą, prašome pasitikrinti jų turimą ir atitinkantį jį pataisyti: Kazys Matonis, arba Gilda Matonis, 10932 W. El Capitain Cir., Sun City, AZ 85351-2107.

AK, TAS KIPŠIUKAS

Kiekvienoje redakcijoje pasiūlytas tūno kipšiukas pokštinių, tykodamas iškreipti koki juoką. Nepaisant redaktorių ir korektorių budrumo, kartais jam pavyksta. Praėjusią savaitę jis įsisuko į „Skautybės kelio“ laidą. Manau jau pastebėjote, kad jis Sofijai Jelonienai parašė po straipsniu žodį „seė“ pakeitė į „šas“, o paraše po vs. Česlovo Kiliulio nuotrauką, puslapi fotografuojant, nusinešė visą eilutę. Turėjo būti: „vs Česlovas Kiliulis, „Lietuviškoji Skautija“ knygai surinkęs daugiau negu 100 prenumeratų“. Atsiprašome.

Red.

Liepos 10 – 17 d. Rake vyks LSS „Ažuolo“ ir LSS „Gintaro“ vadovų, ių mokyklų stovykla,

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5588.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60639.

Pastų ilaides mediant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuntiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, patyrima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$65.00	\$40.00
Tik šaltadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$65.00	
Tik šaltadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šaltadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius Danutė Bindokienė
Administracinė Pijus Stankius

Moderatorius kun. Viktoras Rimelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šaltadieniais nedirba.
- Redakcija priima straipsnius, laiškus, nuotraukas, gautas prašymus, prašome siunčiant paslankti kopiją.

Buvusi Čikagietė sesė Dovidė, sveikinama mus, nekantriai laukiančius pavasario, Royal National parke, Australijoje, paukščiųkams ilgai singai pasakoją apie draugus ir baltas Kalėdas Amerikoje.

Dr. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4517 W. 63 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestern univ. diplomu, keturiems suvaržiusis dantis už priemamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktyviai. Sušaltumai (kalbėti angliskai) tel. 708-422-0288

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3000 W. 90 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3 v. p. p. 7 v. v. antrą 12:30-3 v. p. p. trečią 9 v. v. - 3 v. p. p. ketvirtą 10 v. v. - 7 v. v. Šaltadi. ir kt. dienomis reikalingas sutarimas. Pirmas „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDŽIAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KUIJ VĖNAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 996-3101
Val pagal susitarimą

Tel. kabinete ir bute: (708) 662-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 80th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 S. 80th St., Elmwood, IL 60120
708-641-3000
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliai tel. 708-696-1130

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6064 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-664-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3308
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidus ir kraujos ligos
8840 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-986-3882

Pirmą 9 v. v. - 7 v. v., antrą, trečią ir penktą 9 v. v. - 3 v. p. p., ketvirtą 10 v. v. - 7 v. v. Šaltadi. ir kt. dienomis reikalingas sutarimas. Pirmas „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
1186 Dundas Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 743-0368
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 996-4065
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6122 S. Kedzie
Val: antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p. Sešt. pagal susitarimą
Kabinete tel. 312-770-2000 Namų tel. 708-448-6545

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kaltame keturiuokiu
6166 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 886-7786

ARAS ŽLOJA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center, Naperville Campus
1680 S. Ogden Ave., Suite 310, Naperville, IL 60563
Tel. 708-627-6000
Valandos pagal susitarimą

Čikagos jūrų skautijos kalėdinėje sueigoje dalis dalyvių.

NOSTALGIJA KRUVINAI OKUPACIJAI

EDMUNDAS SIMANAITIS

(Tęsinys)

Neverta daugiau cituoti ano meto spaudoje pasirodžiusių NNM vertinimų. Naujų spalvų nesirastu, nebent būtų idomu perbėgti vertintųjų pavardes. Tarp jų yra ne viena nūnai labai iškila visuomenės ar politikos veikėjo pavardė. Tokio tikalo nesiektu. Kažin ar verta polemizuoti su gausybės liaupe, skirtų NNM 30-mečiui, autoriais. Didžiama jų vienija daugiau ar mažiau iškasta sovietmečio nostalgija, suvokiant tą periodą net kaip „auksą amžių“. Visiems, tikriausiai be išimčių, būdingas vengimas tiesaus atsakymo į esminį klausimą – kam buvo reikalingas ir net labai naudingas filmas NNM. Žinant, kad sovietinės partinės (kitokios ir nebuvo!) propagandos mechanizmo veikimą, vargu ar kam gali kilti mintis, kad filmas atsirado vien tik mūsų kinematografininkų, ieškančių brandesnės meninės išraiškos kine, norų, valios ir pastangų dėka.

Žmogiškas, natūralus kinematografininkų siekis išsaugoti jų kūrybinę sėkmę vaisingų, šia prasme, brandžių patirtį. Aktoriai negalėjo pasirinkti, kurioje epochoje patogiau gimti. Sovietmečiu politikos, o kartų ir neišvengiamos cenzūros bei intelektualinės prievartos viršenybė menų pasaulyje buvo negintijama dogma. Visa tai sąlygojo daugelio menininkų vidinį diskomfortą su kuriuo daugelis gana veikiai apsipras-

davo ir skrupulų nelikdavo. Šio diskomforto atgarsiai randami visuose dabar pasirodžiusiuose pagiriamuosiuose rašiniuose ir pasisakymuose NNM jubiliejaus proga. Koks sovietmečiu pasiekusio profesinę brandą menininko santykis su atsitikusių Lietuvos valstybės pilietybės pareiga? Okupantas su šaknimis rovi iš tautos sąmonės nepriklausomą – valstybės sampratą. Kompartijos aktyvas ir stribai uoliai jam talkino. Kino režisierius Raimondas Vabalas šią dilemą išsprendė paprastai ir ryžtingai. Jis nedalyvavo renginiuose, kuriuose tiesiogiai ar netiesiogiai šlovinama okupacija ir stribų „žygdarbiai“. Režisieriaus tėvas Alfonsas Vabalas buvo ne tik Sorbonoje apgynęs daktaratą teisininkas, bet ir „Tauro“ partizanų apygardos vado pavaduotojas, laisvės kovotojų pulkininkas leitenantas, partizanų apygardos karo lauko teismo pirmininkas, žuvis kovo lauke 1948 metų rudenį. Jam ir jo bendražygiams menininkai filmai, vaizduojantis tikrąją, neišgalvotą nacionalinę dramą, pulsuojančią ir šiandien gyvame tautos kūne, dar nekuriami. Apie tai NNM jubiliejaus renginiuose nebuvo kalbama ir tai yra taip pat nacionalinės dramos sudėtinė dalis.

NNM jubiliejaus pakankamai triukšmingas paminėjimas pakankamai buvo surengtas ne vien dėl jo meninių privalumų, išsiskiriančių lietuviško kino

panoramą. Siekta ir politinių tikslų. Pasitaikė puiki proga parodyti sutaurintą stribų įvaizdį.

Tautos atmintyje išlikęs stribų paveiklas yra tiek atstumiantis, kad jį pakeisti, o dar geriau – ištrinti iš atminties jau seniai norima. Lokiai Donatas, Jonas, Bronius, Mykolas niekuo nepanašūs į „liaudies gynėjus“. Pastarieji dažniausiai prastai mokėdami rusų kalbą, iš paku-tiniųjų stengėsi kiek tik galima sodriai keiktis Gulago kalba. Mat, stribų būrių vadais beveik visada buvo lietuvių kalbos ne-mokantys keikūnai iš „didžio-sios tėvynės“. Lokiai netremia kaimynų, neplėšia sodybų. Jie net partizanų „Apuok“ nukau-to per susikaudymą, netempia aikštėn, neveža miestelin, kad numentų turgaus aikštėje išnie-kinimui. O tais metais tokia operacija buvo būtina „ideologi-no darbo“ dalis. Gyventojus reikėdavo įbauginti. Lokiai net aulinių batų „Apuokui“ nenu-traukia. Normalus stribas to-kios progos niekada nepraleis-davo.

Išvaizdus, atlašūs keturi bro-liai, lyg lietuviško „vesterno“ herojai, tvarkosi patys: ir orga-nizuoja, ir apsiginkluoja, ir šaudo, ir vaikiškos priešius be jo-kios enkavedistų pagalbos.

Jau minėtoje „Lietuvos kino istorijos apybraižoje“, išleistoje 1974 metais, rašoma, kad „fil-mas parduotas daugeliui užsie-nio šalių“ (65 pel.). Firmos „Bomba records“ informacinis biuletenis paskelbė, kad „pasi-rašyta sutartis su Lietuvos kino studija dėl lietuviškų filmų kopie-

jomis“. (J. Loseraičio straipsnis „Respublikoje“ Nr. 203, 1995. 08.30).

Kodėl tada iš dabar rūpina-masi NNM platinimu užsien-yje? Atsakymas paprastas – sie-kiami pasiekti ir įtvirtinti legenda apie Lietuvoje tariamai vykusias „vidaus kovas“, ne-vengiama ir „pilietybės karo“ tema pagvildesti. O juk jokių vidaus kovų nebuvo ir būti ne-galėjo. Stribai atsirado tik kaip okupacinės valdžios represinių struktūrų pagalbininkai. Buvu-siam centrui labai naudinga platin-ti, ir meninį apdarą įvilkta, dezinformacija. Istorijos vadovė-liu, kai jie bus parašyti, užsienio nekaitys, o filmas „natūraliai“ taps informacijos apie pokario Lietuvą vieninteliu, ir todėl pagrindiniu, šaltiniu.

1995 metai ir laisvės kovoto-jams jubiliejiniai. Prieš penkias-dešimt metų prasidėjo organi-zuota ginkluota kova su oku-pantu. 1945 metų rugpjūtio 15 dieną Skardupiuose, netoli Ma-rjampolės, buvo įkurta „Tauro“ partizanų apygarda. Šis jubilie-jus buvo deramai paminėtas Skardupiuose ir Marijampolėje, tačiau Lietuvos visuomenės in-formavimo priemonės jam skyrė visai mažai dėmesio, lyginant su NNM 30-mečio renginių nu-švietimu.

Tokiu būdu buvo mėginta at-sverti labai reikšmingo visai Lietuvai išsivadavimo iš okupa-cijos įvykio svarbą, renginiais, menkinančiais, arba net nei-gnancijais, pasipriešinimo kovas.

Kodėl, beigiantis šėtiesiems atgaautos nepriklausomybės me-tams, dar vis neturime pokario metų kovų ir apakritai pasiprie-šinimo teisinio, dar geriau – konstitucinio – įvertinimo? Ko-dėl šis labai skausmingas, bet būtinas tėvynei sprendimas vil-kinamas? Kodėl praleistos pro-gos tai padaryti laiku, o tokių progų būta ne viena, ir nesuda-rytos realios sąlygos tautos sus-itaikymui teisingumo pagrindu? Užmaršinimo politika, istori-jos perrašymo mėginimai neturi perspektyvos. O trūko labai ne-daug – pripažinti visų rūšių pa-sipriešinimą, ginkluotą taip pat, teisėta konstitucine tautos savi-gyna. Iš to plauktų visa kita.

Kam vis tai naudinga? Be jo-kios abejonės, tuo suinteresuota imperialistinius kėslus puoselė-janti kaimynė. O mūsų valsty-bėje? Matyt, tie, kurie jaučia atsakomybę (asmeninę ar kolek-tyvinę) už sovietmečio nusikal-timus, bet nepajėgia apsispręsti ir ryžtis atkurti šalyje tei-singumą.

Lietuvos politinių kalinių są-jungos V suvažiavimas, įvykęs 1995 m. lapkričio 28 d. Vilniu-jė, kreipėsi laišku į „sovietinių

VILNIAUS MUZIEJAI SULAUKIA VIS DAUGIAU LANKYTOJŲ

Vilniuje yra penki muziejai, t.y. trečdalis visų svarbiausių Lietuvos muziejų. Jūs gausiausiai lanko moksleiviai, ypač trečiadienį, kai įėjimas į muzie-jus yra nemokamas. Pasak mu-ziejinių, sunkiausiai metai muziejams buvo 1992-iejį. Tuomet jie buvo mažiausiai lankomi.

Birželio mėnesį Seimas pri-ėmė Muziejų įstatymą, tačiau valstybės teikiamų dotacijų užtenka tik atlyginimams ir komunalinių išlaidų apmokėji-mui. Lietuvos muziejai užsiima leidyba, mokslo tiriamuoju dar-bu, perka naujus eksponatus.

Kultūros ministerijai prikla-u so penki muziejai. Tai – Dailės, Teatro, muzikos ir kino, Valsty-binis žydų, Genocido aukų ir Nacionalinis muziejai. Gausiausiai lankomas yra Gedimino pi-lies muziejus. Per dieną čia ap-silanko nuo 100 iki 1,700 žmo-nių. Daugiausia lankytojų būna vasarą, savaitgaliais, mokslei-vių atostogų metu ir trečiadie-niais, kuomet įėjimas į muzie-jus yra nemokamas. Suaugusiems bilietas kainuoja 3 litus (0.75 dol.), moksleiviams, studentams ir pensininkams – 1 litas.

Dailės muziejų dažniausiai lanko 40-60 metų vilniečiai, tar-nautoja, turinti aukštąjį išila-vinimą. Vidutiniškai per dieną čia lankantis apsilanko apie 10 žmonių. Gausiausiai lankomi yra neseniai duris atvėrę Chod-kevičių rūmai, kuriuose įsikūrę Paveiklų galerija. Čia bilietai kainuoja nuo 1 iki 5 litų.

Vienas pigiausių Vilniaus muziejų yra Artilerijos bas-tionas. Čia studentų ir mokslei-vių grupės įleidžiamos nemoka-mai, o kiti moka po 50 centų. Pagrindiniai šio muziejaus lan-kytojai yra vasaros užsienio turistai ir Lietuvos moksleiviai. Daugiausia užsienio turistų lankosi ir Valstybinio žydų mu-ziejaus skrysiuose Pylimo ir Paminkalnio gatvėse. Čia įėjimas nemokamas. (LR 01.10)

metų meno ir kultūros žmonės. Jame rašoma, kad „pastaruoju metu gausėja liaupiai sovietme-čiui, kolaborantams ir kito-kiams okupantų pakalikams... Charakteringas pavyzdys yra filmo „Niekas nenorėjo mirti“ jubiliejaus minėjimas. Šis filmas nutyli arba iškraipo esminius ginkluoto pasipriešinimo okupa-cijai brožius, šmeižia partizan-us ir propaguoja okupanto požiūrį. Iš esmės – tai paskvil-s... Skiepyti nostalgiją kruvinai okupacijai yra nedora ir žema“.

(Pabaiga)

Danutė Bindokienė

Partija ar tėvynė?

Sausio pradžioje Lietuvos Res-publikos Krašto apsaugos mi-nistras Linas Linkevičius pareiškė, kad susidariusius padėtį vyriausybėje vertina kaip politinę ir moralinę jos krizę, todėl toliau dirbti ministro pirmininko A. Šleževičiaus vyriausybėje negalja. Tą pačią dieną ir Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys savo atsistatydinimą palydėjo žo-džiais, kad jo politinės veiklos tikslas yra laisva, demokratiška Lietuva, kurioje galioja įsta-tymo viršenybės, moralios poli-tikos principai (Vilnius. Sausio 6, AGEF). L. Linkevičius dar pridūręs, kad „čia nėra noras bloginti padėtį, o noras, kad būtų padori laikysena“.

Ta „padori laikysena“, kaip žinome, buvo susieta su Lietu-vos bankų krize ir premjero vaidmeniu joje (o gal kaip tik to svarbaus vaidmens stoka). Taip pat žinome, kad respublikos pre-zidentas minėtųjų ministrų atsistatydinimo nepriėmė ir jie toliau eina savo pareigas, tačiau atsistatydinimo raštai pasilieka kaip aiškus liudijimas, kad Lietuvos vyriausybės viršinėje yra ir kitaip galvojančių.

Per pastarąsias savaites daug girdėjome pareiškimų, patei-nimų bei pasiteisinimų, ieš-kančių kaltininkų dėl ištikusios krizės. Tarp kitų, nuolat links-niuojamų pavardžių, ryškiau-siai akis bado Kazio Ratkevičiaus ir Adolfo Šleževičiaus. Jiems metami ir aktriai kalti-nimai, kurių žymi dalis tenka premjerui, jau ne kartą anksčiau pakliuvusiam „i karštą vandenį“. Nors kartais sunkoka matyti, bet vis dėlto mūsų tė-vynėje veikia ir teisėsaugos, ir teismų sistema, tad nusikaltė-liai ilgai neliuks. Būna surasti ir patraukti atsakomybėn, ne-paisant, ar jie yra valdančiosios partijos būlai, ar šiaip oportuni-stai, pasinaudoję parankia proga susipilti „auksu kalnus“.

Norime tikėti, kad visi skam-būs žodžiai apie demokratiją ir laisvę Lietuvoje taip pat nėra akipelėiškas melas. Pakan-kamai tautai stengtasi užtišinti būrą per penkiasdešimt okupacijos metų, kad dar ir šiandien jos pilietiams, jos spau-dai, radijui, televizijai būtų surakinamos lūpos, saugojant, kad neįsprūstų nuomonė, nesu-tinkanti su valdančiųjų propa-ganda, kad nepasigirstų kritika, galinti užtemdyti norimą sukurti neklystamumo įvaizdį ir sa-viems tautiečiams, ir užsieniui. Čia vėl labiausiai „neliečiamas“ asmuo pasirodė esąs premjeras A. Šleževičius – niekas neturi

teisės mesti net mažiausią šėėlį jo pusėn.

Už neigiamus komentarus apie premjerą viename Lietuvos dienraštyje ir vyriausybės nema-lonę neseniai pateko Lietuvos ambasadorius Londone (Didžio-joje Britanijoje) Raimundas Rajeckas. Tarp kitų pareiškimų R. Rajeckas pasakė, kad jam gėda atstovauti šaliai, kurioje vyriausybės vadovas „neturi nei padomumo, nei garbės, nei sąžinės“.

R. Rajeckas iki to laiko buvo lojalus LDDP rėmėjas, pre-zidento rinkimų metu 1993 m. vadovavęs Algirdo Brazausko (tuo laiku buvusio LDDP vadu) kampanijai, ambasadoriumi į Angliją paskirtas 1994 m. va-sario mėnesį. Praėjusią savaitę jis susilaukė tos pačios LDDP – ir prezidento – nemalonės, nes kritiškai atsiliepė apie A. Šleževičių ryšius su bankų krize. R. Rajecką siūloma atšaukti iš pa-reigų, bet jis, grįžęs į Lietuvą, žada „nesudėti ginklų“ ir bū-simose rinkimuose darbuotis prieš LDDP.

Galima sutikti, kad į krašto ambasadoriaus veiklos lauką neįeina vyriausybės, pasam-džiūsios jį toms pareigoms ir mo-kančioms jam algą, vieša kri-tika, nepaisant kiek stipriai niežti liežuvį įsijungti į kriti-kuojančių chorą. Antra vertus, čia jau kalbama apie žodžio laisvę, o kai kurių asmenų „neliečiamumas“ dvelkia sovie-tiniu tvaiku. Prez. A. Bra-zauskas, praėjusį penktadienį Kaune vykusiam susitikime su Lietuvoje akredituotais už-sienio ambasadoriais, pasi-sakė prieš valstybės vadovų neatsakingumą ir užtikrino sieksias, kad krašte neišgaletų „nebaudžiamumo atmosfera“. Ar tas „nebaudžiamumas“ galioja ambasadoriui, kuris (nors galbūt ir neapgalvotai) driso pareikšti savo nuomonę? Čia kyla klausimas: ar premjero atsistatydinimas pakenktų Lietuvai, ar tik LDDP, kurios gėrą vardą vargu šiuo metu galėtų pataisyti ir pats prezidentas? Jeigu visi kritikai bus nutildyti, tuomet galbūt tė-vynės laukuose „akmenys šauks“, kad kažkas kažkur ne taip kvepia ir laikas „išsivalyti savo namus“.

Viena aišku, ir tą „akmenų balsą“, skelbiantį tiesą, įsijungia ir užsienio lietuviai, nes jie nei-jaucia (nebent su mažomis išim-timis) skolingi LDDP. Būtų gera, kad Lietuvos prezidentas dar kartą pasvarstytų, į kurią pusę turėtų kreipti savo lojalu-mą: partiją ar tėvynę?

Snaudžia Lietuva po baltu sniego aplotu, bet ne vienas ten taip žiūri ir balta...

Nuotr. Leonas Maskalaitis

DEBESYSE

JURGIS JANKUS

6

„Atvirai sakant, nežinau.

Turbūt pareitų nuo daug ko. Nuo laiko, nuo vietos ir dar nuo ko kito. Jeigu koks mūsiškis paklaustų, pasakyčiau: „Ar iš proto kraustais“, bet tamstai taip pasakyti nedrįstu. Nedrįstu ir negaliu. Negaliu meluoti. Visko galėtų būti. Kartais ta jo birbynė taip pagauna už širdies, kad net suskausta. Ir jis pats... Bet ką aš čia dabar...“ ir buvo benusisukantis, bet sulaikiau už rankos „Pridėkim ir mudu savo kakarines“, – pasakiau. Nesipriešino. Prasidėjo tokiu sodriu tamsiu altu, kad net nustebeu. Turbūt buvo ta pati, kurios altu žavedavau, kai iš mokyklos parvažiudavau su Plikūnėliu pasikieminėti. Tada tokie daiktai nerūpėjo, bet dabar klausiausi ir buvo gaila, kad toks balsas buvo paliktas nudžiūti kaime. Kai atsisavine muzikantai ėmė rinktis instrumentus, dainos nutūko. Kazelis irgi žengė į savo vietą. Pro šalį praeinantį užkalbinau. „Labai ypatingas tas tamtos instrumentas“, pasakiau. Jis stabtelėjo. Patidūrėjo į mane, į savo dūdelę. „Jeigu peiktiau, meluočiau“, šyptelėjo. Išgirdus tokį atsakymą dingtelėjo, kad šios iškylop gal kam kitam, tik vargu ar jam, ir tėsiau savo mintį: „Labai nustebeu: tokio menko daiktelio balsas geresnis už geriausio obojaus. Pats pasidarei?“ Jis visą laiką labai draugiškai šypsojosi, bet, užuot atsakęs, pats paklausė: „Groji?“ „Jaunystėje kiek gro-jau. Klarnetą tebeturiu, tai ir dabar kartais pliurlinu,

bet tik sau pačiam“, gana atvirai pasakiau, tik nepaminėjau, kad su juo padedu vaikams pramokti dainų. Pagalvojavau, kad jam gali rūpėti vaikai. „Prašom pamėginti“, – ištiesė dūdelę. Paėmiau, apvarčiau. Atrodė lyg būtų išdrožta iš kokių seno kaulo. Tik su aštuoniomis skylutėmis – šešiem pirktam virtuje, o mažyliams šonuose. Pats vamzdelis iš šonų buvo kiek suplotas, į viršų kiek išlenktas. Tokia jo forma man staiga priminė iš miego pakildusią besiražančią katę. Paties pūtiklio net aptarti nebūčiau galėjęs. Buvo kažkin kas sumesta tarp piemeniškos birbynės ir obojaus. Jau buvau bekelias dėtis į burną, pamėginti, bet pūtiklis tebebuvo dregnas iš jo burnos, tai tik aptidūrėjau ir vėl grąžinau. Turėjau ir kuo pasiteisinti: kiti jau buvo pasirengę groti ir ji pati jau mojo. „Jie tamstą jau šaukia, o aš vargu ar begalėsiu prie jų prisiderinti“, grąžindamas pridėjau. Dūdelę jis paėmė, bet pasakė: „Negali tvirtinti, kad nepamėginai“, pasakė, bet dūdelę paėmė ir nuėjo į savo vietą. Mane šnekėjusi moteriškė tebestovėjo čia pat, tai pakviečiau apsisukti ir ją. Sukosi kaip plunksna, taip pat kaip ir anų pasisvečiavimų metu. Gal dar sma-giau, nes Kazelio dūdelė, kitų pritariama pati, rodos, kojas kilino. Ir Kazelis, gal mūsų trumputes šnekos paskatintas, net trėlėmis margino savo melodijas. Ir ne kaip pakliuvo, bet kaip tikras igūdės virtuosas. Kai jau valandėlę buvom tylėdami pašokę, ji pasakė: „Ir iš Tamo-to norėjo pasijuokti“. „Kas?“ nustebeu. „Kas daugiau – Kazelis“. „Kazelis? Kaip?“ Tada ji papasakojo, kad jis daug kam davęs pabandyti, bet nė vienas neįspūjęs. Nė jokio garso. Net ir tie, kurie moka. Tas, kur groja klarnetu, irgi nieko negalėjo padaryti. Mėgins, mėgins – nė pypt. Tada pasakė, kad toje dūdelėje velnias

įsiliūdęs sėdi. Kas jam parsiūdoda, tam groja. „Būtum ir tamsta nieko nepadaręs. Gerai, kad nemėginai“, užbaigė. Tada pajaukavau: „O ką žinai, gal ir aš su tuo velniūkiu sutariu?“ Moteris net atbula pašoko, bet pamėčiau, kad tik juokauju, atlyso. Vis tiek pagrasino: „Gerai. Nueisiu ir paprašysiu, kad dar sykį pasiūlytų papūpti, tada sužinosim“. Tik pasakė. Pasakė ir taip paliko: irgi tik pajaukavo. Net pakvietė kuria pavak-rę užsukti. Nors padūrti, ar jos Vladas po tiek metų bepažins. Juk ir jis tada pas Plikūnus visada būdavo. Toks ilgyvis su žuvies balsu. „Kas būtų galėjęs pasakyti, kad dainininkė galėtų susimesti su tyleniu. O susimėtam ir ligi šiol daug gražių dienų nugyvenom. Užėjim!“ Neatsisakiau, bet ir nespridėjau. Paskum dar pašokdinau Plikūnėliu, o apsisukau ir su sena, iš su Petrute, ir dar su kažin keliom, prisipažinusiom anoms dienomis pas Plikūnus buvusioms. Prisipažinusi, kad buvo smagu, ir linksminomės nebežinau ligi kažin kelintų gaidžių, bet ir paryčiais atsigulęs negalėjau užmigti. Kazelio dūdelė ir jos garai neleidė sumerkti akių. Ne tik dėl jos kėrinčio balso, bet ir dėl jo kaitos. Siek tiek pažinau pučiamuosius, žinojau, kiek visokių voštelėlių jiems prisigėdė, kad galėtum pagroti ką nori ir taip, kaip nori, o čia nieko. Pati primityviausia birbynėlė, ir niekas negalėtų pasakyti, kad groja ne vir-tuosas, pati geriausia obojumi. Iš tikrųjų ėmė listi galvon mintis, kad joje tikrai koks velniūkiškas sėdi ir visus kvailina. Gal iš juoko miršta, kai mato, kad jo kvailiojimas visus už širdies griebia. Bet antra vertus, jeigu tikrai tik kokio podykusio velniūkiško žaidimas, tai ar nebūtumėm laimingi, kad visi velniūkišiai ir seni velniai tik tokius pokštus mums mirtingiesiems teis-

darinėtų. Sukau sukau galvą, o visko suderinti vis tiek negalėjau. Net ir kitą rytą, valgant pusrytį, per stalą apsidėsiu smagias kalbas vakarykščios dėsels melodi-jos skverbėsi ir skverbėsi į pačią širdį. Jie buvo apsipra-tę, kiekvienas galvojo apie savo, o Plikūnėliui irgi magėjo aprodyti savo laimėjimus ir laimėtas gerybes. Ėjom per trobas (juk reikėjo pamatyti, kas yra po sto-gais), dairėmės po pasėlius, jis pasakojo apie visokias veisles ir aiškino, kuriom žemėm geriau tinka. Tame kitame lauko pakrašty yra užvesti jo bandymų laukeliai. Ten daug kas yra ane tik jo paties išrasta, bet ir iš-bandyta. Apie kai kuriuos jis jau net ir užsienio žurnaluose rašęs ir sulaukęs gražaus dėmesio. Nors tai paaiškino ir vakarykščia trumpa Petrutės pastaba apie būsimą jo profesoriystę, bet giliau nei į galvą, nei į širdį nesmigė. Vakar per pietus būtų smigę, bet šiandien ne. Šiandien mane tebebuvo užgule vakarykščiai Kazelio dūdelės rypavimai ir jis man nebebuvo koks Kazelis – kvailis, bet labai orus Kazimieras, kuriam vieta ne čia, bet didelių miestų didesė salėse, tarp žmonių, kurie ir supranta, ir džiaugiasi, ir vertina. Nutaikęs Plikū-nelio agronominių aiškinimų atkvėpėlę, įterpia gal ir labai nepatogų klausimą: „O kur tas jūsų stebuklingas dūdelininkas Kazimieras (žinojau, kad jam tik Kazelis, bet ir aš to vardo nebegalėjau pro lūpas prastumti) gyvena?“ „Kazelis? Va ten“, parodė ranką į pamiškę, kur tamsaus eglyno šešėly dūlavo keli trobesiai. Jo at-sakyme išgirdau šiek tiek priekaištą, kad kišu niekniekus į labai rimtą jo šneką, tai skubinau sušvelninti negerą mano leptelėjimo įspūdį... Man, kaip senam folklorininkui, būtų labai idomu jį pakamantinėti. (Bus daugiau)

**APMASTYMAI IŠ
ELLICOTT MIESTELIO**

JUOZAS GAILA

Beliko keturios dienos iki grįžimo į Lietuvą, o namuose, Ellicott miestely, tarp Baltimorės ir Vašingtono, begalė neužbaigtų darbų. Virtuveje čiaupas laša, indų plovimo mašina jau metai nepataisyta, iš žmonos automobilio radiatoriaus „antifryzas“ (taip ji Lietuvoje vadina) sunkiasi, kime ant sušalusios žemės galybė nukritusių lapų, kurių žmona rudę nesuspėjo sugrębti, žolei pjauti traktorių neįvalytas ir neparuoštas kitam sezonui, iš Lietuvos atvežti paveikslai nepakabinti, lietuviški pašto ženklukai nesudėti į albumą, ir tik ką išgytą naująjį kompiuterį programos iš senojo dar neįrašytos, žmona neišmokyta, (ak tos moterys ir kompiuteriai) naudotis E-Mail, kad galėtų man į Lietuvą žinias perduoti, o aš jai iš Lietuvos ir t.t. Aš pats taip pat Lietuvoje lašiniuku ir dėras su raugintais agurkais kirsdavau. Grįžęs mėnesiui Amerikon, buvau pasiryžęs misti salotom, javiniais, grūdėliais, važinėti dviračiu ir taip numesti kelis svarus. Bet čia šventės, tai vis tas salotas ir kitas žoles atidedavau rtytojui, pasilikdamas prie „steiko“ su grybeliais, bulvių su rūgščia gietine, braškių pyrago ir taip, užuot svarus numetęs, dar porą pridėjau.

Taip bedūmėjant, pirmoji mintis buvo eiti prie šaldytuvo ir rūpestelius užmiršti, ką nors užkandus. Bet, va, emiau ir susivaldžiau. Nutariau eiti kieman ir grebti lapus, ypač kad per radiją jau visą dieną pliauškia apie sniego audrą, artėjantį prie Baltimorės. Mazai aš dėmesio kreipiu į tuos meteorologų įspėjimus, kartais net galvoju, kad tai tik užsakytą parduotuvų reklamą, nes, tai išgirde, amerikiečiai bėga į maisto parduotuves ir perka, palikdami tuščias lentynas. Lietuvoje meteorologai vadinami sinoptikais ir jų pranešimai veikia kasdien skamba šitaip: „Šiandieną Lietuvoje bus nepastoviai debesuota. Kai kuriose vietose galimi krituliai“. Sugrėbiau net kelis maišus lapų ir, nors geliančia nugarą, bet gerai nusiteikęs, laukiau iš darbo grįžtančios žmonos, kad galėčiau parodyti, ką nuveikęs. Jos grįžusios veido išraiška rodo, kaip ji didžiavosi savo vyro darbštumu ir vakarieniškes metu teko užmiršti apie bet kokią dietą. Negi badausi taip dirbęs. O kad turėčiau ką valgyti, išėjus jai į darbą ateinančioms dienoms, išvėrė puodą mano mėgstamiausios sriubos ir padėjo šaltai į balkoną.

Sekmadienio ryte atsikėles ir pravėręs užuolaidas, tiesiog

netikėjau savo akimis. Viskas buvo padengta sniegu, o snaižės, kur ten snaižės, tūkstančiai jų, krito ir krito. Krito jos visą dieną ir naktį ir kitą dieną. Buvau išjęs išsikasti taką. Kasiau, siaučiant pūgai, neatsigręždamas atgal. O kai atsigrėjau, pamaciau, kad mano iškasto tako kaip nebūta. Taigi sušalęs, pavargęs kasiausi atgal, į šiltą trobą. Aišku, keikdamasis, kad taip toli buvau nusikęsęs. Panašiai išėjo ir su kitais bandymais. Pagaliau pasidaviau gamtai ir sėdau rasyti. Mat penktadienį turėjo Seime vykti iškilmingas penkmečio paminėjimas, ir kurį ir aš buvau pakviestas turti žodį. Nutariau, kad kalbėsiu, kaip praėjęs penkmetis skiriasi nuo sovietinių. Juk anais laikais buvo kalbama apie didžiulius laimėjimus, besivejant Ameriką, o dabar tegalima kalbėti apie neįvykdytus pažadus, nusivylusią tautą, nusikaltimus, nesąžiningumą. Tas nesąžiningumas šį kartą ir mane gerokai palietė, kai sužinojau kas nutiko su Akcinu inovaciniu banku. Inovacinis tas bankas tikrai buvo, nes sugebėjo ir mane apstatyti, ko nepadarė „Sekundė“ ir panašūs bankeliai, ir kažkada mano buvęs bendraklasis V. Vebeliūnas, siūlydamas savąsias akcijas.

Bebaigiąs rašyti savo kalbą, pamaciau, kad jos man neteks. Seime sakyti, nes snigtį ir pirmadienį nesiliovė, Baltimorės ir New Yorko aerodromai uždaryti, o antradienio skrydį į Lietuvą teks atidėti. Skambinu į Čikagą, į GT įstaigą, kad esu užsniptas ir bilietą pakeistų. Atsiųskite, sako, bilietus, kad galėtume ant jų uždėti lipinukus apie pakeistą skrydžio datą. Kaipgi aš bilietus atsiųsiu, jei iš gryties negaliu per sniegą išžengti ir paštas uždarytas. Siųskite, sakau, tuos lipinukus man, aš juos pats užsiliptinsiu, didelio meno tam nereikia. O ne, taip negalima, tokios taisyklės. Tai tau ir Amerika! Būnant Sibire taip pat teko skrydį keisti. Dėvė ruseliai tuos lipinukus, ir žinokis.

Tad, va, sėdėjau namie tik kompiuteriu ir vadinamuoju E-Mail susirašdamas su PLB būstine Vilniuje, varčiau šaldytuvo duris, retkarčiais pro langą pažvelgdamas į balkoną. O ten, po kelių pedų pripustyto sniego dangą, tūnojo nepasiekiamas sriubos puodas. Susikrėtęs, kad teks apsieiti be sriubos, prisėdau peržiūrėti gautą per šventes korespondenciją. Tarp gausybės kalėdinių sveikinimų ir trys vadinami vieši šeimos laišukai. Jau kelinti metai, kaip įdomų laišką gaunu iš Rygių šeimos. Jame, gausios šeimos vargai ir džiaugsmas. Kitokio pobūdžio Nerijos Linkevičiūtės vyro – Romo Kasparo jau trečiasis laiškas. Pavydžiui Romui jo sugebėjimo su tokia lengva sarkazmu pasišaipyti iš mūsų

Tautinių šokių ansamblis „Žaibas“ susibūręs Madison, Wisconsin, savo tradicinės kūtinės pėnai gruodžio 10 d.

visuomeninio gyvenimo. „Draugo“ redaktorė Danutė Bindokienė tikrai ji turėtų prisivilioti bendradarbiui. Kitas laiškas, bent man pirmasis, tai iš dr. Jono Genio. Jame jo šeimos pasiekimai ir laimėjimai 1995-aisiais metais. Tarp jų ir dr. J. Genio audiencija pas prez. A. Brazauską. Prisimenu ir aš tą audienciją, tai yra ne audienciją, bet jos pasekmės. Joje dr. J. Genys pristatė atstovaująs 800,000 lietuvių Amerikoje su įstaigomis, kompiuteriais, tarnautojais, ir tai nuskambėjo Lietuvos spaudoje. Na, ir prasidėjo skambinimai į PB atstovybę, norinčiųjų susisiekti su dr. Geniu. Jis būdavo dažnas svečias atstovybėje, bet po tų pareikšimų išvyko į JAV, o aš likau. Ko gi tie skambintojai ir lankytojai norėjo? Visko. Ir paminklų Sibire, ir butų Lietuvoje, ir kompiuterių, ir televizorių, ir telefonų, ir paprastos pašalpos. Atėjo ir su rankraščiais, kad išleisti jų knygas Amerikoje. Jei JAV yra 800,000 lietuvių, tai kas penktas tikrai pirs po knygą, todėl galima spausdinti 160,000 tiražų ir gauti gražaus pelno, taip jie man porino, tik tereikia susisiekti su tų lietuvių atstovu...

Sunku Lietuvai susigaudyti su tais užsienio lietuvių atstovais. Vienas Vilniuje atstovauja Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, kitas, marijampolietis išrinktas į Seimą, skelbiasi atstovaujantis visai išeivijai, trečias tik – 800,000 Amerikos lietuvių, ketvirtas, tapęs prezidento patarėju visai išeivijai. Nelengva ir Lietuvos prezidentui. Vieni jį pripažįsta, kiti šaukia, kad jis ne mūsų prezidentas, bet, atvykę į Lietuvą, veržiasi su juo susitikti ir nusifotografuoti. Bando jis apdovanooti išeivius ordinais. Vieni prima, kiti ne. O tie, kurie iš viso negauna, šaukia, kad jų nuopelnai neįvertinti. Kviečia į Dainų ir Sporto šventes, aprūpina nakvynėmis, maistu, transportacija. Tada įtaria, kad gerinasi, norėdamas įtraukti į partiją, o kai leidžia patiems atvykti irgi ne-

KODEL IŠNYKO DINOZAUROAI?

Mokslininkai vis dar nenu-rimsta, besistengdami surasti tikrąją priežastį, dėl kurios, nuo žemės paviršiaus dingę dinosaurai. JAV fizikas Luis Alvaras ir jo sūnus geologas Walter Alvaras yra paskelbę teoriją, kad asteroidams ar meteorams maždaug prieš 65 milijonus metų nukritimas ant žemės, ir buvusi dinosauro dingimo priežastis.

Savaime aišku, kad mokslininkai, kuriems ši Alvaras teorija kėlė abejonių, norėjo surasti daugiau įrodančių duomenų. Jie ieškojo ir žvalgė daugelį pasaulio vietovių, norėdami surasti pakankamai didelį kraterį, kurį ištyrus būtų galima patikėti tėvo ir sūnaus Alvaras skelbiama teorija. Pagaliau tokia vieta ir buvo surasta Meksikoje, Yukatano pusiasalyje. Ten esantis krateris buvo išmatuotas. Rasta, jog jo diameteras – 175 kilometrai. Krateris buvo pavadintas dabar pačiame jo viduryje esančio kaimelio, Puervo Chicxulub, pavadinimu. Pagal kraterio diameterą buvo apskaičiuota kokio dydžio tas dangaus kūnas atsitrėkęs į žemę galėjo būti ir koks energijos kiekis. Apskaičiuota, kad metoro skersmuo galėtų būti apie 16 kilometrų, o jo sprogtamioji jėga galėjo prilygti visų

gerai: viešbutiai per brangūs. Vieni Lietuvos pilietybės nori, kiti ne, dažniausiai tie, kurie jau gavę. Vieni stengiasi atgauti savo tėvų turėtą nuosavybę, kiti pastaraisiais piktnasi, ypač tie, kurie neturi ko atgauti.

Taip man bemažant apie Lietuvos ir užsienio lietuvių santykius, pastebėjau, kad kompiuteris yra žinutė iš Lietuvos. Aha, premjeras gražinsias savo išimtus pinigus į Akcinį inovacinį banką. Argi ne gražus pavyzdys mums indėlininkams: pirmas iš banko ir pirmas į banką! Po tokios žinios net snigtį nustojo. Teliko tik prisikasti iki užsnipto sriubos puodo.

šiuo metu pasaulyje esančių „Nuclear Warheads“ jėgai! Mokslininkai sako, kad meteorui atsitrėkus į žemę, sprogo jėgos sukeltų dulkių dar ir dabar galima užtikti. Prie paties kraterio jų sluoksnis esąs 400 metrų, Haiti saloje – apie 30 centimetrų. Net Zelandijoje, antroje žemės gaublio pusėje, ten dulkių galima rasti net 3 milimetrus.

Chicxulub kraterį išmatuoti nebuvo lengva, kadangi viena jo pusė yra apsemta vandeniu. Teko panaudoti gravitaciją matuojančius instrumentus bei kompiuterius ir tik jų pagalba buvo nustatyta, kad krateris tikrai galėtų turėti keliolikos kilometrų skersmenį. Jie padarė išvadą, kad prieš 65 milijonus metų, meteorui ten nukritus, 70 procentų visos gyvūnijos, įskaitant ir dinosauros, galėjo būti sunaikinta.

Kiti mokslininkai, tyrinėję Chicxulub kraterį teigia, kad dinosauro dingimo priežastimi galėtų būti ir chemikalas sulphur. Kadangi meteorui krantin į žemę, to chemikalų ir erdvę galėjo būti išleista apie 100 milijonų tonų!

Dar kiti mokslininkai nesutinka su Alvaras teorijos tikrumu, teigia, kad staigus klimato pasikeitimai ir didžiuliai vulkanų išsiveržimai taip pat galėtų turėti milžinišką įtaką gamtos pasikeitimams. Jie nesutinka, kad gyvūnija galėtų būti staiga išnaikinta. Visa tai turėtų vykti palaipsniui, evoliucijos būdu, per labai ilgą laikmetį.

Atrodo, kad tikra priežastis niekuomet nebus sužinota, nes vis dėlto 65 milijonų metų laikotarpis, tarp to, kas tuomet įvyko ir dabar, yra ne visai trumpas.

P. Palys

• 1915 m. sausio 13 d. centrinėje Italijoje žemės drebėjimo metu žuvo 30,000 žmonių.

**No One Offers You
More of Eastern Europe!**

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2474.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

CLASSIFIED GUIDE**MISCELLANEOUS**

**ELEKTROS
[VEDIMAI] — PATAISYMAI**
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIJO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr.
Aukso S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3306 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-8854
(312) 581-8854

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turio darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-688-3656.

**Mergina iš Lietuvos, ieško
pirkti nebrangią automobilį.**
Skambinti nuo 6 v.v. - 10 v.v.
tel. 312-471-8888.

**DAINŲ ŠVENTĖS
VAIZDAJUOSTĖ**

Prisiminkite praeitos vasaros Dainų šventę Alvido Bukio nufilmuotoje ir Vidos Kuprytės suregduotoje aukštos kokybės VHS juostoje.

Kaina tik \$25

Celcius siųsti:
**Lithuanian R. Catholic
Federation of America**
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629

REAL ESTATE

**GRETT
PARDUODA**
**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-8868
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Portant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriui FAX pagalba
- Nuosavybės įstatymų patarimai
- Patarimai ir parduodama namas
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolatė

**Pietų Floridoje parduodamas
keturių butų namas, gerame
ir gražiame rajone, N. Palm
Beach mieste. Dėl papildomų
žinių skambinkit:**
**312-847-2943 arba
407-842-2217.**

IEŠKO DARBO

**Moteris ieško darbo prie vaikų,
ligonių arba namų ruošoje. Gali gyventi
kartu. Kreiptis į socialinę tarnybą
Salvatore: 312-623-2296 arba
312-623-9822.**

**Vyras ieško bet kokiame darbe.
Sąžiningas, darbštus. Turi re-
komendaciją. Skambinti: 312-
778-5112, 312-478-0418, vaka-
rais.**

**Moteris ieško bet kokiame darbe
prie vaikų, ligonių, namų ruošoje
ir pan. Gali gyventi kartu. Stambinti:
312-778-7888.**

**VIENA KNYGA — VIENAS DOLERIS
ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI
DRAUGE**

- DIEVAS IR ŽMOGUS.** Katalikų tikėjimo tesa. Prof. F. Bartkus — Kan. P. Alekša. 517 pol.
BOLŠEVIKŲ NUŽUDYTI ŠAULIAI. J. Prunekis. 150 pol.
MOTINA. Pavakalotės albumas. J. Prunekis. 48 pol.
LUKŠIAI. Novelės. A. Giedrys. 231 pol.
APSAUGOK AUKŠČIAUSIAS. Mėlos ir gleimės. Kun. dr. P. Alekša. 254 pol.
PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĖJE. Novelės. Vertė Pov. Gaučys. 456 pol.
UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ. Atsiminimai. A. Gervydas. 221 pol.
LIETUVIŠKOS PASAKOS. Dr. J. Balys. 230 pol.
TILTAS PER NERĮ. Novelė. V. Marcinkevičius. 133 pol.
NAUJASIS GYVENIMAS. Dante Alighieri. Vertė Alf. Tyruolis. 95 pol.
ANTANAS KUČINGIS. Biografija-atsiminimai. Ona Narbutienė. 160 pol.
LIETUVA IR VILNIUS PAVERGĖJŲ SŪKURIUOSE. Jonas Mikiūnas. 144 pol.
PIRMASIS RŪPĖSTIS. Novelės J. Janikis. 213 pol.
AUKSO KRIVIS. Rinktinės pasakos. J. Švėtas. 178 pol.
SPAUDOS BARUOSE. Atsiminimai. J. Kapeckas. 215 pol.
VAIKŲ AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. Kun. J. Danišius. 80 pol.
ALJOSIAUS LAPAI. Humoroistiniai eštraičiai. Dr. S. Alūnas. 87 pol.
ŽEMAIČIŲ ŽEMĖJE. Reportažai iš kaimelių Lietuvoje. A. Vilnia. 132 pol.
VIENOS AISTROS ISTORIJA. Romanas. M. Unamuno. Vertė P. Gaučys. 159 pol.
DAIKTAI KASDIENINIAME. Eštraičiai. A. Baronas. 71 pol.
DABARTIES SUTEMOSE. Br. Zumeris. 167 pol.
OSIANČIOS PUŠYS. Novelės H. Modskienė. 177 pol.

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nešulit. Sumokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pažymėtas paštomato mokesys. Illoio gyv. pridėdama State sales tax 8.75% nuo knygos kainos.

Vilniaus meras Alis Vidūnas su žmona Gražina. Meras bus pagrindinis prelegentas Vasario 16 minėjimuose Los Angeles, New York ir Detroit.

Heivijos sportininkai žygiuoja Vilniaus gatve prieš praėjusios vasaros Sporto žaidynes.

Nuotr. ELTOS

TOKIA TRAGIŠKA LEMTIS

„Lietuvos sparnai“, Nr. 4, 1995 m. šitai rašo: Vilniaus aerodrome gražiai pasibaigusios šventės išpūdžius užtemdė žinomo poeto, žurnalisto Vaidoto Daunio tragiška lemtis.

Lūdi; žmona Raimonda, penki vaikai: Augustinas 12 m., Jonytė 7 m., Vitutė 6 m., Marija Joana 3 m., ir mergytė 5 mėnesių.

Tos pat dienos vakarą Vilniaus Vingio parke vyko Pasaulio lietuvių V sporto žaidynės skirta šilumai oru balionų šventė. Meteorologinės sąlygos oro balionų startui buvo nepalankios. Pūtė gana stiprus vėjas. Dėl to balionų kilimas kelis kartus buvo atidėliojamas. Į pavarę buvo nuspresta startuoti.

Kartu su kitais startui ruošėsi ir šio sporto pradininkas Lietuvoje Rimas Maciulevičius, kurio baliono „Pepsi Cola“ ekipažą nariu buvo ir Vaidotas Daunys. Balionas „Pepsi Cola“ turi firmos, gaminančios gėrimą, metalinių skardinių formą. Jis buvo pripildytas šilto oro, tačiau baliono viršūnė dar buvo palenkta ir virve kontroliuojama aptarnaujančios komandos: Staiga, apie 20 val. 45 min., pūstelėjus stipriam vėjo gūsiui, žmonių jėgų virvei išlaikyti nebeįsilaikė. Piestu stojęs balionas nutraukė apsauginę virvę ir šovė į viršų. Laikiusieji pilotų gondola aptarnaujančio ekipažo nariai įsikibę į ją pakilo į orą. Tačiau suprato, kad išsilaikyti nebegalės, laiku paleido gondolą ir nukrito iš kelių metrų aukščio. V. Daunys išsikimbi liko rankomis įsikibęs, o balionas vis kilo aukštyn. Gondoloje buvęs R. Maciulevičius mėgino iškelti komandos draugą į gondolą, tačiau rankos išsprūdo ir kritęs iš maždaug 250 metrų aukščio oreivis trenkėsi į žemę.

Vaidotas Daunys buvo 37 metų. 1981 m. baigė Vilniaus universitetą lietuvių kalbos ir literatūros studijas. Dirbo „Pergalės“ žurnalo redaktoriumi, „Žvaigždutėje“ ir „Krantuose“ vyriausiuoju redaktoriumi. Leido poezijos knygas, almanachą „Regnum“. Nuo 1994 m. buvo žurnalo „Naujoji Romuva“ vyriausiasis redaktorius.

V. Daunio artimi draugai, bandydami padėti šeimai liūdesio ir gaudulio valandose, ieškojo išeiti. Alė Zakarauskienė,

viena iš vaikų krikšto motina ir artima šeimos narė pasikvietė Lithuanian Mercy Lift (LNL) narses Aušrinę Karaitis ir čia rašančią pasikalbėti mūsų apsilankymo metu Vilniuje. Ji sklandžiai išaiškino padėtį ir sunkumus. Nesunku suprasti sunkumus penkių vaikų motinai, likusiai vienai rūpintis šeima.

Keletas iš draugų, turėjo pasimatymą Lietuvos Respublikos Seime ir pasikalbėjimą su ministru A. Šleževičiumi. Ministras pasakė, kad kambarys būtų šeimai. Yra atidaryta sąskaita žmonos vardu banke Vilniuje. Alė Zakarauskienė prašo išeivijos užjausti ir padėti šiai jaunai šeimai. Jei galima skambinti tel: Vilnius 749476.

Pradėtas statyti namas Žvėryne. Pritrūko pinigų. Blogos ir nebaigtos statybos stogas įvirto, liko tik griaučiai. V. Daunys skolino pinigų knygų leidimui ir užstatė visą sklypą už 30,000 dolerių vienam kauniečiui. Kai me yra sodyba be įrengimų. Tėvai sorguliuoja ir negali padėti. Toks yra šios jaunos šeimos likimas.

Pranė Šlutenė

1995 m. gruodžio mėn. atminimui už mirusius „LIETUVOS VAIKŲ VILČIAI“ aukojo:

- a.s. Antano Maslento atm. dr. Ina ir dr. Vytautas Užgiris — \$25.00;
- a.s. Elenaus Naujokaitienės atm. (papildomai): Mykolas Naujokaitis — \$100.00 (iš viso — \$200.00);
- a.s. Algirdo Karaliūno atm.: Marija Dailidė, Ann Stasakaitis — \$130.00;
- a.s. Leonas Muskaitas atm.: Elizabeth Pivoriūnas — \$25.00;
- a.s. Juozas Senkus atm. (papildomai): Aldona Markelienė — \$1,000.00 (iš viso — \$1,125.00);
- a.s. Bronis Liliūnas atm.: Stefanija Tarasavičiūtė — \$50.00;
- a.s. Irenos Pranckevičienės atm.: N.N. — \$20.00;
- a.s. Elenaus Gerulskienės atm. (papildomai): Laidotuvės Vėžinė per Evergreen Bank „Matching Gift“ programą — \$30.00 (iš viso — \$635.00);
- a.s. Elenaus Grudinskienės atm. (papildomai): B. Cipiljauskaitė — \$100.00 (iš viso — \$575.00);
- a.s. Antano Lapinskas atm.: Marija Krauchonienė — \$20.00;
- a.s. Aleksandro Merkūnienės atm.: K. A. Gudžiūnaitė, L. V. Pleckaitė, E. P. Alšauskaitė, D. Bružienė, I. Lang, M. Bružienė, S. Danekienė, I. Gabalis, S. G. Mikalai, A. Šimanskienė, dr. A. Šidlauskaitė, J. E. Dalmontai, E. J. Valiūnaitė, K. Setkevičiūtė, E. P. Jurgučiai, I. V. Priecaponkos, J. S. Balsevičiūtė, K. Gunn — \$305.00 (kanadai);

Užjauciamie mirusiųjų artimuosius ir nuodirdžiai dėkojame už aukas. „Lietuvos Vaisių Viltis“ padeda negailestingai, tačiau turintiems viltį ir galintiems pasveikti Lietuvos vaikams.

„Lietuvos Vaisių Viltis“
2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos už kalėdines atvirutes ir kalendorių

60.00 dol. Juzė Augaitis, Chicago, IL; Kazimieras Sapetka, Waterbury, CT;
55.00 dol. E. Jarasius, Oak Forest, IL;
50.00 dol. Jadvyga Jankauskienė, Chicago, IL; dr. Alfonsas Šešplaukis, Chicago, IL; B. G. Judovaitis, Riverside, IL; dr. Adolfas Šlezas, Flossmoor, IL; A. ir M. Valaitis, Dublin, OH;
45.00 dol. Juozas Končius, Lemont, IL; Kostas Gaputis, Bothwell, Ont., Kanada; Elena Petreikis, Fremont, WI;
40.00 dol. Henry Jasinskas, Rodney, Ont., Kanada; Ona Matulaitienė, Worcester, MA; Kazys Baltramaitis, Toronto, Ont., Kanada;
30.00 dol. Elena Pagirys, Hollywood, FL; A. Lesniauskas, Palatine, IL;
25.00 dol. Benita Astašaitienė, Troy, MI; Juozas Mikonis, Richmond Hts, OH; J. Girdeuskas, Hamden, CT; Liucija Kurkulienė, Rochester, NY; B. ir P. Andriukaitis, Chicago, IL;

25.00 dol. Rūta ir Vytautas Grauzinis, Elgin, IL; Juozas Neverauskas, Munster, IN; Emilija Kiela, Willow Springs, IL; Julius Pakalka, Beverly Shores, IN; T. Gelumauskas, Chicago, IL; A. Masiulis, East Hartford, CT; Emilija Tutlienė, Arlington, WA; Danguolė Ilginytė, Palos Hills, IL; Aldona Karaliūnas, Cicero, IL; Romas J. Tervydis, Pleasanton, CA; Julia Vaitkus, Chicago, IL; Viktorija Jonikas, Chicago, IL; Milda Newman, Williamsville, NY; M. Zeimys, Chicago, IL; Romanas Stropus, Palos Hills, IL; vysk. Paulius Baltakis, OFM, Brooklyn, NY; R. Bublys, Willoughby Hills, OH; A. Tamulis, Chicago, IL; Jūra ir Algis Bakaitis, Palos Heights, IL; Stasė Kazienė, Chicago, IL; Dana Domarkas, Chicago, IL;

20.00 dol. Vladas Vailionis, Munster, IN; Kazys Jakštas, Lemont, IL; Jadvyga Gečiauskienė, Philadelphia, PA; Antanas Aidukas, Largo FL; Dana Kavaliene, Oak Lawn, IL; Stanley Drevinskas, Hartford, CT; C. Bakys, Orland Park, IL; S. Adamonis, Los Angeles, CA; J. J. Miliauskas, Worcester, MA; Gražina Vitas, Chicago, IL; Milda ir Vytautas Šimaitis, Coeur D'Alene, ID; Stasys Tamulionis, Western Springs, IL; G. Deveikis, McHenry, IL; Kestutis Paulikas, Chicago, IL; Eugenija

Liaugaudienė, Parsippany, NJ; Ona ir Paulius Banioniai, Cleveland, OH; Genė ir Peter Judoikis, Chicago, IL; Birutė Bilvė, Lawton, OK; Henry Cesnauskas, Alexandria, VA; Kazys Mileris, Hamilton, Ont., Kanada; Gintaras Karaitis, Chicago, IL; Kazimieras Čiurlys, North Brunswick, NJ; Bronė Baluta, Gulfport, FL; Frances Brundza, Bloomington, IN; Kazys Stasaitis, Redford, MI; R. Mozoliauskas, Lemont, IL; M. ir I. Šilkaitis, Seminole, FL; Pranas Jurjonas, Chicago, IL; Giedra Gudauskas, Los Angeles, CA; Alfonsas Leparskas, Warren, MI; Kostas Dočkus, Cicero, IL; Silvija Aleksionas, Indian Heat Park, IL; Roma Mastis, Pinellas Park, FL; Terešė ir Jurgis Alenskas, Lemont, IL; Giedrė Augustinas, Beecher, IL; Juozas Pažemėnas, Queens Village, NY; A. Vaičieliūnas, Oakville, Ont., Kanada; R. Vaitkus, Paradise Valley, AZ; Kestutis Ječius, Villa Park, IL; Laima ir Petras Aleksa, Hickory Hills, IL; Irena Senkevicius, Naperville, IL; Pranas Jonelis, Rockford, IL; Kazimieras Bagdonas, Chicago, IL; Dalia Būtėnienė, Oak Lawn, IL; Stasė Baltrušėnas, Dania, FL; Bronius J. Skrabulis, Walpole, MA; Antanina Repšienė, Chicago, IL; dr. A. L. Čepulis, Willoughby Hills, OH; Valerijonas Balciunas, Rockland, MA; Ona ir Jonas Gradinskai, Chicago, IL;

Leonas Traška, Oak Lawn, IL; Tadas Bauža, Hayden, ID; Algirdas Balciunas, Evergreen Park, IL; Ray Masiliunas, Oak Lawn, IL; Teresė Getienė, Huntington Valley, PA; Vladas Kartanas, Seminole, FL; Antanas Bumbulis, Toronto, Ont., Kanada; Vincas Apanius, Chesterland, OH; Jonas Bielskis, Rockford, IL; Arvidas Jarašius, Westminster, CO; A. Jurcevičius, Mississauga, Ont., Kanada; J. Bliujus, Cicero, IL; Jonas Motiejūnas, Chicago, IL; Vytautas Krasauskas, Hickory Hills, IL; R. Baltiūnas, Palos Hills, IL; F. Masaitis, La Mirada, CA; Vacy Mitkus, Tinley Park, IL; Romas Kronas, Clarendon Hills, IL; dr. A. Juzaitis, Plymouth Mtg, PA; dr. Vladas Lelis, Rochester, NY; A. Grigalaukas, Marlboro, MA; A. Karnius, St. Petersburg, FL; Anelė Lukoševičiūtė, Grand Rapids, MI; dr. Petras Kisielius, Cicero, IL; Genovaitė Norus, Detroit, MI; Algirdas Putrius, Chicago, IL; K. Miliūnas, Chicago, IL; Lionginas Pečiūra, Ann Arbor, MI; Povilas Kantas, Chicago, IL; Klemensas Matkevicius, Chicago, IL; Bronius Čikotas, Alexandria, VA; Mykolas Pranėvičius, Chicago, IL; R. Kiršteinis, Rochester, NY; Paulina Konstas, Chicago, IL; Ona Bruškys, Chicago, IL; A. Lapkus, Bridgeview, IL; Izidorius Tavaras, Merrillville, IN; Magdalena Bruženas, Ormond Beach, FL; Rimas Česonis, Fishers, IN; Juozas Grabis, Winnipeg, Ma., Kanada; S. Stukys, Toronto, Ont., Kanada;

DRAUGAS, trečiadienis, 1996 m. sausio mėn. 17 d.

5

21.75 dol. Irena Radienė, Palos Hills, IL;
16.00 dol. Antanas Janušis, Livonia, MI;
15.00 dol. B. Prapuolenis, Oak Lawn, IL; Edward Ciznauskas, Orland Park, IL; Bronė Sadauskas, Decatur, IL; V. Žmuidzinas, Rochester, NY; Joseph Bernot, Union, NJ; Stasys Petrusis, Chicago, IL; Vytautas Cemarka, Downers Grove, IL; Viktorija Orentas, Sugar Grove, IL; Natalija Sodeikienė, Cicero, IL; Anthony Thomas, Woodridge, IL; D. ir A. Kurkulis, Wheaton, IL; Gražina Denk, Schaumburg, IL; Marija Šaulienė, Seminole, FL; Ray Norvaisas, Aurora, IL; Theodore Petraitis, Chicago, IL; Clemence Bastys, Chicago, IL; Justin Skuodas, De Kalb, IL; Antanas Kavaliūnas, Cleveland, OH; Irene Krapauskas, Crystal Lake, IL; Vytautas Maruska, Philadelphia, PA; Laima ir Antanas Luneckas, Chicago Ridge, IL; Sofija ir Aleksas Kikilas, Evergreen Park, IL; S. Butvila, Livonia, MI; Fraurima Muriunas, Melrose Park, IL; Vincas Žebertavičius, Newport, MI; Albinas Sinkus, St. Petersburg, FL; J. Lampeatis, Chicago, IL; Alfonsas Gečas, Reedsburg, WI;

25.00 dol. Milda ir Algis Tallat-Kelpša, Lemont, IL; A. ir Ž. Šimoliūnas, Chelmsford, MA; Ina Kasis, Orland Park, IL; Elena ir Antanas Pesteniai, Philadelphia, PA; Vitas Kazlauskas, Lemont, IL; Jonas Smalstys, Lockport, IL; V. Marijošius, Putnam, CT; I. B. Veitas, Milton, MA; kun. Zenonas Smilga, Fishers Island, NY; Joana Vaičiulaitienė, Bethesda, MD; Bronius Paliulis, Boston, MA; Mirga Pažemėnas, Rancho Palos Verdes, CA; Natalie Matulis, Grand Rapids, MI; Kazimiera Skerys, Chicago, IL;

23.74 dol. Stasys Geldys, Whitmore Lake, MI;

20.00 dol. A. Kremeris, Palos Hts, IL; Malvina Viederis, Oak Lawn, IL; K.R. Skirius, Chicago, IL; Juozas Pultinevičius, Omaha, NE; Vincas Regina, Rochester, NY; Emilia Grigaliūnas, St. Petersburg Beach, FL; Jonas Narušas, Euclid, OH; A. Šetikas, St. Catharines, Ont., Kanada; Aleksandra Kavaliūnas, Culver, IN; Vanda ir Vaclovas Mažeika, Park Ridge, IL; V. J. Statkus, No. Riverside, IL.

Visiems „Draugo“ geradariams esame labai dėkingi!

Mums tenka pranešti liūdną žinią meno mėgėjams ir draugams, kad 1996 m. sausio 13 d. Vokietijoje, Friedrichshafen mieste, sulaukęs 86 metų, mirė

DAIL. ALFONSAS DARGIS,

vienas ryškiausių išeivijos dailininkų.

Paskutinio Poilsio vieta bus Friedrichshafen kapinėse šalia jo ilgametės gyvenimo draugės ir mylimos žmonos Luizos, kuri iškeliavo į Amžinybę 1994 metais.

Mes liūdimė netekę gero draugo.

Gertrūda ir Henrikas Žemeliai

A.a. dail. Alfonsas Dargio vardu yra įsteigtas fondas Mažiečių Meno muziejuje. Savo gimtajam miestui jis yra dovanojęs daug darbų ir archyvinės medžiagos. Norintieji prisidėti prie šio fondo, prašomi auką siųsti:

Mažiečių Meno muziejus
V. Burbos g-vė
5500 Mažiečiai, Lietuva

A.†A. ČESLOVAS ZENONAS OSIPAVIČIUS

Gyveno Phoenix, AZ, anksčiau Chicagoje, Marquette Park apylinkėje.
Mirė 1996 m. sausio 12 d., 11:10 val. ryto, sulaukęs 72 metų.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 47 m. Nuliūdę liko: žmona Dobra Osipavičienė-Kropivnicki, dukterė Brigita Burris, šentas Gordon, sūnūs: Zeno, marti Patricia, Česlovas, Paulius, marti Theresa ir penki anūikai. Priklausė Lietuvių Šaulių sąjungai.

Vėlionis pašarvotas ketvirtadienį, sausio 18 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks penktadienį, sausio 19 d. iš laidojimo namų 10:30 val. ryto vėlionis bus nulydėtas ir palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuodirdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę žmona, sūnūs, anūikai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-995-7600.

Mylimam Tėvui

A.†A. STASIUI RAUCKINUI

mirus, reiškiamo nuodirdžią užuojautą jo sūnui ALFONSUI, klubo nariui, marčiai VANDAI, anūkam ir visiems artimiesiems.

Futbolo klubas „Lituanica“

• Pavadintas „atominės bombos tėvu“, fizikas J. Robert Oppenheimer mirė 1987 m. vasario 18 d. Princeton, NJ.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

JAV LB Krašto valdyba ruošia Sausio 13-tosios minėjimą, kuris vyks sekmdienį, vasario 4 d., 12:30 val. p.p. Jaunimo centro didžiojoje saleje. Pagrindinis kalbėtojas bus prof. Vytautas Landsbergis, Lietuvos Respublikos Seimo opozicijos vadas. Bus ir meninė programa. Visi kviečiami gausiai minėjime dalyvauti.

Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“ Čikagos skyriaus metinis narių susirinkimas vyks sausio 21 d., sekmdienį, 12 val., Jaunimo centre. Susirinkimo metu bus skiriamas pirmininko, išdininko, muziejaus vedėjo ir kontrolės komisijos pranešimai, aptariama skyriaus veikla ir kiti, susirinkimo metu iškilę reikalai. Kviečiami visi skyriaus nariai susirinkime dalyvauti. Skyriaus valdybos pirmininkas yra Juozas Mikulis.

East Chicago Lietuvių mokytojų ir mokytojų klubo valdyba šaukia visuotinį narių susirinkimą, kuris įvyks sausio 28 d., 12 val., Šv. Kazimiero parapijos patalpose, Gary, Indiana (1390 W. 15th Ave.).

Vilius Butauskas, vienas jauniausių Čikagos lit. mokyklos mokinių. Kaledų eglutės programoje 1995 m. gruodžio mėn.

Nuotr. Vl. Žukausko

x TRANSPAK praneša: „Daugiausia kryžių per 55,000 yra ant Kryžių kalno (Šiaulių raj.), dar vadinamo Piliaus kalnu, Šventkalnių, Jurgaičių bei Domantų piliakalnių. Čia žmonės nelaidojami, o kryžiai statomi ligonių, negaliojančių ir nelaimingų, kadangi ši vieta laikoma stebuklinga. Manoma, kad pirmuosius kryžius pradėta statyti XIV a. pabaigoje“. Pini-gai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Lietuvos Partizanų globos fondas (LPGF) persiuntė į Lietuvą (į Laisvės kovų sąjūdžio banko sąskaitą) 9,900 dol. Ši suma – tai užsienio lietuvių aukos mūsų partizanams remti. Pinigus Lietuvos partizanai jau gavo, jie dalinami pagalbos bei paramos reikalingiems Laisvės kovų sąjūdžio nariams – partizanams. Tai jau antra siunta, už kurią Lietuvos Laisvės kovų sąjūdis ir Lietuvos Partizanų globos fondas širdingai dėkoja visiems aukotojams.

Jūrų skautijos tradicinė iškilminga Klaipėdos dienos sueiga šį sekmdienį, sausio 21 d., 10 val. ryto vyks Lemonte, Lietuvių centro žemutinėje saleje. Visiems jūrų skautams ir skautėms dalyvavimas privalomas. Taip pat privaloma ir tvarkinga išieginė uniforma. Nesivėluojama. Po sueigos – pasivaikštinimas užkandėliais. Tėveliai ir svečiai kviečiami. Vadovybė ragina visus brolius ir seses neapleisti sekmdienio religinių pareigų, jas atliekant prieš sueigą 9 val. ryto dalyvaujant šv. Mišiose Pal. Jurgio Matulaitio misijos kopytyje, arba sekmdienio vakare savo parapijų bažnyčiose.

Julie Zakarka priima rezervacijas į Lietuvos vyčių vakarienę-pokylį, skirtą prisiminti Lietuvos nepriklausomybę. Puota vyks sekmdienį, vasario 4 d., 4:30 val. p.p., Martinių saleje. Specialiu būdu šį kartą bus pagerbia Ateitininkų federacija, jos vadui Juozui Polikajui išteikiant pasižymėjusio žmogaus žymenį.

Kur bus galima pasivaikšinti skaniais virtinukais ir namie keptais skanėstais? Nagi „Grandies“ studentų ratelio ruošiamose virtinukų pietuose! Jie bus sausio 21 d., po 11 val. r. šv. Mišių, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

x TRANSPAK įstaiga **LEMONTE** veikia savaitgaliais; penkt. 3 v. p.p. – 7 v.v.; šėtd. ir sekmd. 8:30 v.r. – 2 v. p.p. Transpak tel. Lemonte: 708-257-0497.

x Kelionė į Puerto Vallarta, Meksiką, kaina \$599, septynios dienos. Į kainą įskaičiuojama: skrydis ir viešbutis. Skambinkite: Travel Centre, Ltd., Teresa Lesniasukienė, tel. 708-526-0773.

x „Grižtančių paukščių preliudijos: Lietuva – bevardės impresijos“ – Alg. Kezio fotografijų knyga ir leidinių paroda Lietuvių Dailės muziejuje, Lemont, IL sausio 20 d. – vasario 11 d. Atidarymas sausio 20 d., šėtdienį, 7:30 – 9 val. vakaro.

x A. a. Ados Skučienės atminimui, dukters dr. Ginos A. Skučės Fairfax VA, bendradarbiai vietoje gėlių atsiuntė \$35 auką Lietuvos našlaičiams. Reikiame užuojautą velionės atminimui, o aukotojams našlaičių vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x William Unakis, Morton, IL, atsiuntė \$100 Lietuvos našlaičių paramai. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

x Dana ir John Trotter, Racine, WI, pratędami globą jų globojamiems našlaičiams atsiuntė \$300. Našlaičių vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• **Filatelistų draugijos „Lietuva“** biuletenis Nr. 2 (220). Draugijos pirmininkas – Jonas Variakojis, 3715 West 68th Street, Chicago, IL 60629. Administratorius – Kazys Rožanskas, 3450 West 62nd Street, Chicago, IL 60629. Biuletenis apima filateliją, numizmatiką ir kitas, kolekcionieriui artimas sritis. Siemiet filatelistų draugija „Lietuva“ švenčia savo 50 metų gyvavimo jubiliejų.

• **„Pasaulio lietuvis“**. 1995, gruodis. Redaktorius – Bronius Nainys, 7 Glenview Lane, Lemont, IL 60439; tel.: (708) 257-8714, fax: (708) 257-9010. Administratorė – Baniutė Kronienė, 6428 Ridge Rd., Clarendon Hills, IL 60514; tel.: (708) 968-0184.

• **„Technikos žodis“**. 1995, Nr. 4. Redaktorius – Viktoras Jautokas, 5859 S. Whipple St., Chicago, IL 60629. Administratorius – A. Brazdušas, 7980 W. 127 St., Palos Park, IL 60464; tel.: (708) 448-4652. Pasaulio ir Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų s-gos žurnalas. Leidžia Čikagos skyriaus Techninės spaudos sekcija.

• **„Eglutė“**. 1996, sausis. Redaktorė – Regina Kučienė, administratorius – Viktoras Kučas, 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441. Tel. ir fax: (708) 301-6410. Mėnesinis žurnalukas vaikams užsienyje lietuvių kalba. Numeryje vaikai ras pasakų, dainelių, eilėraščių, istorinių aprašymų.

• **„Vytis“**. 1996, Nr. 1. Redaktorė – Marytė Abbot. Adresas: P.O. Box 1934, Grand Central Sta. NY 10163-1934. Tel.: (718) 937-3352. Lietuvos Vyčių leidžiamas žurnalas anglų kalba didėja puslapių apimtimi, tuo įrodydamas savo populiarumą lietuviškai nešnekančiųjų tarpe. Naujasis numeris patraukia dėmesį neįprastu „Vyčių“, rimtų ir gerumą atspindinčiu, viršeliu.

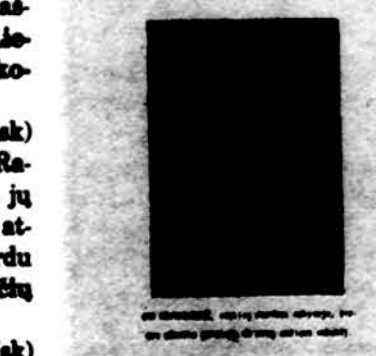

„Vytis“

• **„Muzikos žinios“**. 1995, Nr. 246. Leidžia Šiaurės Amerikos lietuvių Muzikos sąjunga. Redaktoriai – Kazys Skaisgiris ir Stasys Sližys. Administratorius – Antanas Giedraitis, 7310 S. California Ave., Chicago, IL 60629. Muzikinio gyvenimo temomis rašantis žurnalas, kuriame – naujienos iš Lietuvos, užsienyje vykusių muzikinių renginių aprašymai, pateikiamos suaktyvininkų muzikos ir meno veikėjų, nuotraukos.

MUZIKOS ŽINIOS

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųgti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

SALČIO POKŠTAI

Pasakyki,
Dėde Sausi,
Kas ignybė
Man į ausį,
I skruostuką ir į nosį...
Gal, dėduli, sužinosi?

Aa, tai šaltis
Pokštus kretia!
Tuoj išbarsim
Piktą svečią.
Pamanykit! Šimtą kartų
Vakar plojom jam prie vartų!

Šaltis tarė:
– Vaike, vaike,
Vėl tau nosin
Gnybtelt reikia!
Rūstūs grįžo sodan vėjai,
Tu – kepurės nemovėjai!

Jonas Minelga

TĖVYNĖ

Tėvyne Tu mano graži,
Kur žydi žibutės miškuos,
Kur žydi ramunės laukuos,
Ten mūsų tėvynė Lietuva.

Paulius Rekašius, 7 metų

ASILAS IR VARLĖS

Asilas, malkų našta tempdamas, brido per pelkę, bet paslydęs nugriuvo ir, nebegalėdamas atsikelti, pradėjo skustis ir dejuoti. Pelnės varlės, išgirdusios jo dejonas, tarė:
– Keistas esi, bičiuli. Ką būtimei daręs, jeigu pelkėje tiek laiko būtum prabuvęs kiek mes? Tik ką ikrutai, o jau taip dejuoji!

Pasakėčia tinka išlepteliui, dejuojančiam dėl menkniekių, kai mes patys lengvai pakentiam didesnius vargus.

Ezopas

KĄ REIŠKIA SAPNAI?

Dirbti ūkyje, darže – gyvenimas be vargo.
Pirkti pieną – džiaugsmas.
Sapnuoti žalią pievą – laiminga santuoka.
Nulipti nuo arklio – netekti reikšmės.
Kepti pyragą – padidėjimas turtų ar iškilmių.

Prastis šviriame vandenyje – nenusakomas džiaugsmas.

GALVOSŪKIO NR. 57 ATSAKYMAS

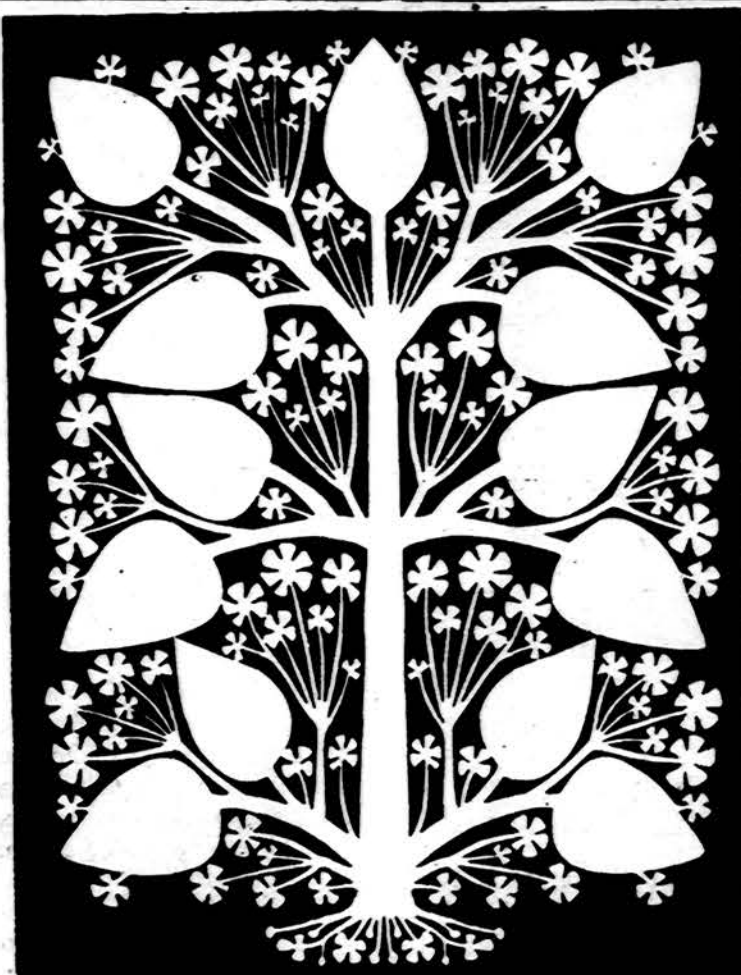
1. Actas – rūgštus skystis, vartojamas virtuvėje. 2. Agradas – vaisius, uoga, auga dygliuotame krūme, sode ar darže. 3. Aksomas – brangus auksas, su juo stoviai stovintis šilko plaukeliais, randamas drabužių spintoje. 4. Apkepas – apkeptas valgis, randamas virtuvėje. 5. Apšauktas – apšauktas drabužis, pvz. švarkas, palta, randamas drabužių spintoje. 6. Avietė – saldi uoga, auganti krūme, darže. 7. Baslys – kalamas į žemę pagalys, randamas tvoroje. 8. Branduolys – kaulinio vaisiaus viduryje esanti sėkla, randama riešute. 9. Briedis – didelis, šakotais ragais gyvulys, randamas miške. 10. Burė – auksas, išlietas prie stiebo, randamas laive, kad vėjas laivą stumtų pirmyn.

GALVOSŪKIO NR. 59 ATSAKYMAS

Kamuolio viršus pasieks II linija. Kadangi kamuolys išspausdintas per didelį, ta taisyklė negalioja, kamuolys gali siekti virš visų linijų.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Lietuvių tautinis menas.

Albinas Žiupsnytės karpinys

ČIUOŽYKLOJE

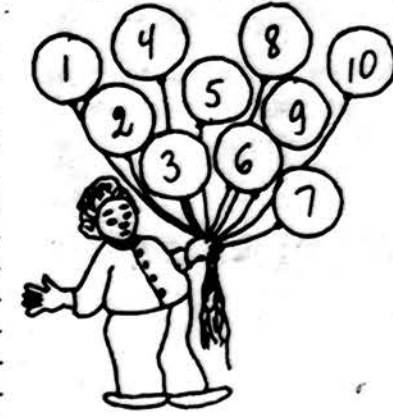
Kaime prie balutės susirinko vaikų būrelis ledo mėginti. Visi kailiniais apšvilktę, išraudę. Vienas su pagaliuku ledą kalena, kitas iš krašto klumpės kulnais tūškina. Pirmą kartą nedrasu ant ledo žengti – gali įlūžti, klumpės prisemti, ką mama paskui sakys.

– Ei, jūs, baiktūoliai! Ko šalia balos tūptojate? – staiga kažkas sušnėko.
I vaikų tarpą įsimaisė nematytas senis: žila barzda, ilga kaip šluota, kepurė lapinė (lapės kailio kepurė), ant ausų atlapai (neuzsegti ausiniai) nuleisti, iš po lapinės balti plaukai nusidriekę, kailiniuotas, kojos medinės klumpės. Sukinėjasi, klumpėmis tauškina.
– Ar ilgai tūptojate (vietoje judėsite)? – sako. – Tu, Petruk, ko stovi susitraukęs? Tu, Jurgink, ar dar iš miego pilnai nepabudai, kad žiuri į ledą, kaip ožys į vandenį?

O pats vienam į nosį įžnybs, kitam į ausį, trečią papurtys. Vaikai dar vis balutės pakraščius mėgina. Senis drąsina:
– Pats ledą klojau (dariau), nebijokite. Aš žiemys. Šaltus, jūsų senas pažįstamas. Ir pernai, ir užpernai su jumis čiuožinėjau. Drąsiai čiuožkite paskui mane!

GALVOSŪKIS NR. 76

(Žiūrėkite piešinėlį)

Berniukas rankoje laiko 10 įvairių spalvų balionų. Balionų spalvos sumaišytos. Reikės kiekvieną spalvą patikrinti ir teisingai parašyti. Štai sumaišytos spalvos: 1. aduojs, 2. lėnysa, 3. nižoris, 4. sižinaron, 5. nologtas, 6. ksiniaus, 7. badri-sinis, 8. duras, 9. tablas, 10. ti-vinelois. Už kiekvieną atitaisy-tą klaidą gausite po vieną tašką.

GALVOSŪKIO NR. 60 ATSAKYMAI

1. Atmosferos žemutinis sluoksnis iki 9 ar 16 km aukščio, yra vadinamas Troposfera. Čia temperatūra krinta kylant aukštyn. Šaltas erdvės sluoksnis nuo 8 ar 9 km iki 40 ar 50 km yra vadinamas Stratosfera. Čia nuo 35 km aukščio temperatūra staigiai ima kilti, didėjant aukščiui. Erdvės sluoksnis nuo 50 iki 80 km yra vadinamas Mesosfera, čia 50 km aukštyje temperatūra siekia nuo +10 iki +60 laipsnių Celsijaus, bet 80 ar 90 km aukštyje temperatūra nukrenta iki –70 ar –80 laipsnių Celsijaus. Erdvės sluoksnis nuo 80 iki 500 km yra vadinamas Termosfera. Šio sluoksnio apačioje temperatūra žema, bet kylant, temperatūra didėja ir pasiekia maždaug +2,200 laipsnių Celsijaus. Erdvės sluoksnis 1000 km aukštyje yra vadinamas Eksosfera. (L.E. 1-358, Boston, 1953; Tarpt. žodžių žodynas, 756 ir 777 p., Vilnius, 1969; Kingfisher's „1000 facts about the Earth“, p. 25, New York, 1992. 2. Hitleris, Churchillis ir Eisenhoweris laisvalaikio mėgdavo tapyti paveikslus. 3. Po Nilo upe esanti požeminė upė, turi 6 kartus daugiau vandens, negu viršutinė upė. 4. Spindulys nuo saulės iki žemės keliauja maždaug 8 minutes laiko. 5. Lietuvių medžiotojas už našuotą briedį valdžiai sumoka 30 litų, už elnių – 40 litų, už stirnų ir šerną po 10 litų (Diena, Nr. 117, Vilnius, 1994.XII.14).

GALVOSŪKIS NR. 79

Ar atsimenate kaip apsiręngti? Tam reikalingi vartojami šie veiksmazodžiai: užsirišti, užimauti, užsivilkinti, apsiauti, uždėti, išsisegti, užsisiegti. Žemiau surašyta 10 nebaigtų sakinių, kuriuos užbaigsite įrašydami aukščiau paminėtą veiksmazodį reikalingu laiku: 1. Vyras liet-paltį; 2. Laura suknelę; 3. Rima batus; 4. Jonas akinius; 5. Linas kaklaskarę (šaliką); 6. Linas kepurę; 7. Jonas marškinius ir liemenę; 8. Rima skrybėlaitę; 9. Laura kaspinę; 10. Vytas kaklaraistį

(„Mūsų žinios“)
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 80

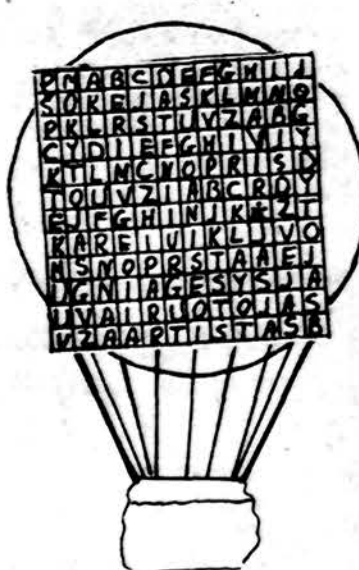
Vyresnieji sprendėjai, pasi-naudoję informacijos šaltiniais, atsakykite į šiuos klausimus: 1. Kodėl ta pati vietovė turi du skirtingus vardus: Golgota ir Kalvarija? 2. Iš kur yra kilęs žodis Lietuva? Šio vardo kilmės ieškotojai yra sukūrę kelias teorijas. Viena iš jų: žodis Lietuva yra kilęs iš upelio vardo, kuris laiko tekmeje keitėsi iš Letava į Lietuvą, į Litauką, į Lietauką. Kur mes tą 11 km ilgio upelį galime rasti? 3. Ar skruzdėlė turėjo garbės patekti į Šv. Rasto turinį? 4. Kuri buvo diktatoriaus Hitlerio tikroji pavardė? 5. Kaip plaukiant per jūras, yra žinomas vandens gylis? Už teisingus ir plačiau paaiškintus atsakymus skiriama 10 taškų, o už trumpus ir apytikrius atsakymus – tik 5 taškus.

Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

Pasaulyje per minutę pagaminami 68 automobiliai.

GALVOSŪKIS NR. 77

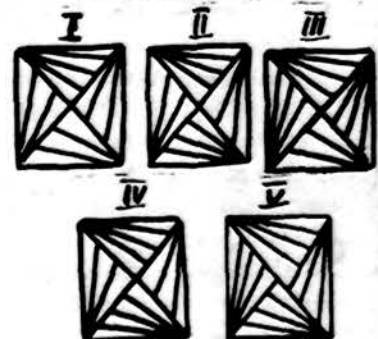
(Žiūrėkite piešinėlį)

Baliono viduryje matote daug raidžių, kurių tarpe yra pasislėpę šie žodžiai: artistas, virejas, šokėjas, gydytojas, ugniagesys, žvejas, policininkas, mokytojas, vairuotojas, kareivis! (šauksmininko linksnyje). Šiuos žodžius suraskite ir apibraukite.
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 78

(Žiūrėkite piešinėlį)

Nupieštos figūros atrodo įvairios, tačiau gerai įžiūrėję atraskite dvi panašias. Suraskite jas ir parašykite.
(5 taškai)